

Poëzij

Hajo Albert Spandaw

bron

Hajo Albert Spandaw, *Poëzij*. Wijbe Wouters, Groningen 1809

Zie voor verantwoording: http://www.dbnl.org/tekst/span001poez01_01/colofon.php

© 2016 dbnl

[Woord vooraf]

Ik heb het genoeg, bij dezen mijne dichtlievende Landgenooten eene kleine verzameling van dichtstukken aan te bieden, de vrucht van eenige snipperuren, die mij van mijne gewone bezigheden overblijven.

Hoe zeer ik ook reden heb, om tevreden te zijn met de aanmoediging, welke mijn geringe arbeid, in het vak der poëzij, tot dus ver, heeft mogen erlangen, kan ik echter niet ontveinzen, dat ik met eenige aarzeling tot de uitgave van dezen bundel ben overgegaan. Niet, dat de vergelijking mijner eerstelingen met lateren arbeid ten mijnen nadeele zoude zijn uitgevallen: maar ik gevoel thans, meer dan voorheen en van tijd tot tijd levendiger, de moeilijkheid der kunst en de groote hoedanigheden, die een Dichter, draagt hij anders dezen edelen naam naar verdienste, bezitten moet; terwijl de aanzienlijke eischen onzer Eeuw in dit opzigt even regmatig op zich zelve zijn, als moedbenemend voor menig jeugdigen kunstenaar. Trouwens, zoo er eene kunst is, welke eene vlijtige en onvermoeide studie, eene aanhoudende oefening vordert, dan is het, voorzeker, de Dichtkunst.

II

*De Dichter, het is waar, moet door de Natuur met de edelste gaven zijn toegerust, en BOILEAU heeft gelijk, wanneer hij zingt:**

C'est envain qu'au Parnasse un téméraire Auteur,
Pense de l'Art des Vers atteindre la hauteur.
S'il ne sent point du Ciel l'influence secrete,
Si son Astre en naissant ne l'a formé Poëte,
Dans son génie étroit il est toujours captif.
Pour lui Phébus est sourd, et Pégase est rétif.

Maar deze gunstige geboorte, deze Hemelsche inblazing is alleen niet genoeg. De bekende spreuk: Poëta nascitur, non fit, is niet zelden zeer verkeerdelijk begrepen. De kundige VAN ENGELLEN^(†) noemt het eene wilde, onnaauwkeurige uitdrukking, en men weet, hoe de oude Kunstkenners, wier uitspraken meestal even gegrond als eerwaardig zijn, hierover dachten.

Ook onze groote VONDEL heeft ergens^(§) met zeer veel juistheid aangemerkt, dat de Natuur den Dichter baart, doch dat de kunst hem opvoedt, en de keurige JAN DE KRUIFF zegt in het Leven van Arnold Hoog-

(*) L'Art Poétique, chant premier.

(†) *Werken der Maatschappij van Nederduitsche Letterkunde te Leijden, IV Deel.*

(§) *Aanleiding tot de Dichtkunst.*

III

vliet^(*): *‘Niet de natuur alleen, maar natuur en oefening beide vormen den Dichter, en nergens zal men gebreken aantreffen, dan waar de eene in hare gaven, of de andere in hare pligten is te kort geschoten.’*

Het is hier de plaats niet, om dit verder uit te breiden. Ieder kunstkundige weet, dat het wel slagen in de Dichtkunst, al is dan ook de Natuur met hare gaven buitengewoon mild geweest, grootendeels afhangt van eene naarstige en gezette oefening, en dat men bij meerder vorderingen telkens levendiger zijne eigene onvolkomenheid gevoelt.

En hoe uitgestrekt is niet het veld, dat de Dichter intreedt! Wie is er, die hetzelfde ten einde toe bewandelt!

Om van de menigvuldige regelen, van de onderscheidene, moeilijke, meestal gebrekkige, en dikwijls tegen elkander inloopende, theorieën niet te gewagen, waarmede men toch niet ganschelijk onbekend mag zijn, wat wordt er niet vereischt tot de studie van de Natuur en de schoone modellen der Oudheid, die toch de bronnen zijn, uit welke men scheppen moet en waaruit alle goede theorieën ontstaan zijn!

De Natuur en de Ouden - hoe veel ligt hierin niet opgesloten! De rijkdommen der eerste zijn en blijven onuitputtelijk, en, ofschoon de laatste reeds veel van haar ontleend hebben, heeft zij nogtans voor de genie, die altijd en onwillekeurig iets nieuws voortbrengt, daardoor niets

(*) *Leven der Nederl. Dichteren en Dichtersessen, uitgegeven door het Genootschap: Kunst wordt door Arbeid verkregen.*

verloren. De Ouden (en van deze zijde komen mij hunne meesterwerken vooral belangrijk voor) leeren ons, op eene voortreffelijke wijze, hoe wij de Natuur moeten beschouwen, en tot in hare kleinste deelen bespieden en opmerken. Hunne taal, hunne uitdrukkingen zijn schilderachtig en juist. Zij weten hunne gedachten door gepaste beelden te verzinnelijken. Alles is bij hen gemakkelijk, bevallig, ongedwongen. De meest afgetrokken begrippen, door het vernuft in een zinnelijk gewaad voorgesteld, worden aanschouwelijk en verstaanbaar, en hun fijne geest van waarneming zal altijd belangrijk en ten uiterste leerzaam zijn. Gelukkig hij, wien de toegang tot deze beide rijke bronnen vergund is, die uit de Natuur zelve scheppen en tevens zich verlustigen mag in de meesterstukken van Griekenland en Latium, zoo wel als in de keurige lekkernijen, welke hem zijn eigen Vaderland zoo overvloediglijk aanbiedt! Een enkele VONDEL toch is voor de kunst van meer waardij dan duizend theorieën.

Wanneer men dit alles, en nog meer, dat ik hier niet heb kunnen aanstippen, overweegt, en daarbij in aanmerking neemt, welk eene schitterende plaats eenige uitmuntende Vernuftten thans op den Nederlandschen Zangberg bekleeden, dan zal het wel niemand verwonderen, dat den jeugdigen beoefenaar eener zoo moeilijke, edele en verhevene kunst niet zelden de moed ontzinkt bij het gevoel van eigene zwakheid en onvolkomenheid; dan zal men ook gaarne willen gelooven, dat mijne betuigingen in dezen opregt zijn, en geenszins uit eene gemaakte nederigheid ontspruiten. De

burgerlijke betrekkingen, waarin ik geplaatst ben, beletten mij, dat ik mijne geliefkoosde bezigheid naar eisch beoefene. Zij nemen dagelijks mijne beste uren weg, en, hoe groot ook mijne geneigdheid tot de Dichtkunst wezen moge, ik zoude het mij zelven niet vergeven kunnen, zoo ik aan de laatste eenen oogenblik toewijdde, dien ik aan de eerste, pligtshalve, verschuldigd ben.

Ik weet wel, dat ik hierin met vele, ja, met de meeste Dichteren in ons Vaderland gelijk sta, en dat het getal der gene, welke zich geheel en uitsluitend aan de kunst mogen toewijden, zeer gering is; maar ik weet tevens, dat deze omstandigheid voor de kunst zelve, zoo wel als voor onzen waren roem, gewigtige nadeelen oplevert.

Intusschen vlei ik mij, dat men mij niet ligtelijk het verwijt zal doen, dat ik mijne verzen in de wereld heb gezonden, zonder dezelve behoorlijk beschaafd te hebben. Ik heb liever weinig willen dichten, en dat weinige met opmerkzaamheid behandelen en nazien, dan in de achting, welke ik het Publiek verschuldigd ben, eenigermate te kort schieten. Deze kleine bundel behelst nagenoeg alles, wat in de drie laatste jaren, in het vak der poëzij, uit mijne pen is gekomen. Hieraan moet ook de gemengde inhoud dezer verzameling, zoo wel ten aanzien van stof als vorm, worden toegeschreven, waarvoor ik welligt van den kieschen Lezer eenige verschooning zal noodig hebben. De beoefening der poëzij is bij mij bloote uitspanning, of liever ontspanning van anderen arbeid. Onderscheidene stukken zijn de vruchten van luim of oogenblik, en eenige andere zijn hun aan-

wezen aan bijzondere gelegenheden verschuldigd. Ik heb gemeend dezelve het Publiek te mogen aanbieden, in het oordeel over deze soort van verzen van eenigen onzer hedendaagsche Kunstregters verschillende. Gelegenheidsverzen, uit toeval, wellevendheid, vleijerij of dergelijke koele beweegredenen ontstaan, en niets dan eene aardigheid of enkele geestige wending behelzende, zijn meestal - ik erken het gaarne - voor het Algemeen van geen belang; doch voortgevloeid uit het hart, en vol van zuiver, eenvoudig, deelnemend gevoel, staan zij bij mij op eenen zeer hoogen prijs. Zij moeten natuurlijk, hartelijk, roerend zijn, niet pralen met schitterende sieraden der kunst, maar ons het gevoel des Dichters leeren kennen. Gaarne zoude ik dit onderwerp breedvoeriger behandelen; doch dit zoude mij thans te ver van den weg brengen.

Ook zie ik, dat ik reeds te veel heb geschreven, en, ongemerkt, over de afzonderlijke stukken, in den bundel voorkomende, zoude beginnen te spreken, waarbij ik echter niets heb op te merken, dat voor den Lezer van belang is.

Ik laat de waardering mijner Poëzij aan den bevoegden Kunstregter over. Eene grondige en bescheiden kritiek zal mij altijd aangenaam zijn, en ik stel, zoo zeer als iemand, hoogen prijs op het oordeel van den dichtlievenden Lezer, hieromtrent, in navolging van SCHILLER^(), van mijne Muze zeggende:*

Sie achtet es, doch fürchtet sie es nicht.

ZUIDBROEK,
in Herfstmaand 1809.

(*) Gedichte, Erster Theil.

Aan mijne muze.

o Muze! wie mijn hart met heilgen eerbied huldigt!
o Zoete kweekster van de zoete poëzij!
U ben ik al mijn heil, mijne aardsche vreugd verschuldigd:
't Is billijk, dat ik u mijne eerste toonen wij'.

Uw invloed mogt mij vaak weldadiglijk bestralen,
En 'k acht mij zalig door uw zaligende gunst;
Wat schitterend geluk den sterveling doe pralen,
Het hoogst genoegen schenkt uw Goddelijke kunst.

Geteisterd menigwerf door tegenspoed en rampen,
En zuchtende onder 't wee van 's noodlots strenge hand,
Mogt ik, door u beziel, vol moed en fierheid kampen,
Bood ik, door u gesterkt, het noodlot tegenstand.

Zag 't oog in zwart verschiet geen' enklen lichtstraal blinken,
De glans van uw en gloed drong dóór in mijn gemoed;
Moest ik den alsemkelk met volle teugen drinken,
Uw zegenende hand mengde in het bittere zoet.

Niet slechts waart gij mijn troost, mijn toevlugt in het lijden,
Ook in 't genot der vreugd waart gij mijn deelgenoot;
Met u mogt zich mijn ziel in dubbele maat verblijden,
Als op mijn' levensweg een schoone bloem ontsproot.

Een zacht-betoovrend lied kon dan mijn' boezem streelen;
Harmonisch trilden dan de snaren op mijn luit;
Dan moest, wat mij omringde, in mijn verrukking deelen,
Dan drong 't verhoogd gevoel ten vollen boezem uit.

o Zoete Zangster! die zoo vaak mijn' geest verrukte,
'k Betrad, door u geleid, der dichtren gloriebaan;
Er bloeide menig bloem: 't geen ik vermetel plukte,
Bied ik mijn vaderland met dankbren eerbied aan.

Mag edler Phebus zoon van hooger luister gloren,
'k Bemin, 'k vereer in hem der Goden lieveling,
Ik vlecht een' lauwerkrans om 't hoofd diens uitverkoren,
En ben tevreden met het deel, dat ik ontving.

Ik zoek geen' Aristarch een lofspraak af te bedlen,
En 'k vlei niet onbeschaamd om der Mecenen gunst;
Het Nederlandsche hart te roeren - te veredlen,
Zie daar 't eenvoudig doel der Nederlandsche kunst.

Heb ik dit doel bereikt? Gij moogt hier 't vonnis strijken,
Mijn vaderland, waar nog de Dichtkunst heerlijk blinkt;
Moet ik in kracht en zwier voor trotscher Barden wijken -
Genoeg, zoo 't speeltuig Neêrlandsch klinkt!

Trajanus.

..... Trajan, prince le plus accompli dont l'histoire ait jamais parlé. Ce fut un bonheur d'être né sous son regne: il n'y en eut point de si heureux ni de si glorieux pour le peuple Romain. Grand homme d' Etat, grand Capitaine; aijant un coeur ben qui le portoit au bien; un esprit éclairé, qui lui monroit le meilleur; une ame noble, grande, belle; avec toutes les vertus, n'étant extrême sur aucune; enfin l'homme le plus propre á honorer la nature humaine, et représenter la divine.

DE MONTESQUIEU.

Trajanus.

Wanneer bij 't lieflijk uchtendblozen
Aurore, in blinkend feestgewaad
Van purpergloed en frissche rozen,
Heur vriendlijk oog op 't aardrijk slaat,
Dan zien wij alles vrolijk tieren,
Den mensch een feest der liefde vieren;
Dan woont de vreugde in elks gemoed;
Dan is natuur een lagchend Eden,
Dan ademt alles zaligheden,
Dan blaakt elks borst van edlen gloed.

Zoo voelen we ons het harte streelen,
Als 't oog 't Romeinsch Gedenkboek ziet,
Dat de allerschoonste tafereelen
Van moed en deugd en glorie biedt;
Wij staan verrukt en opgetogen,
Wij staren met verbijsterde oogen
Op vrijheidsmin, die schittrend gloort:
Zij was 't, die eer en menschenwaarde,
Die roem en heldengrootheid baarde,
Zij bragt Romeinsche deugden voort.

Wij zien u edel en verheven,
Toen gij, het magtigst volk der aard',
o Rome! u zelv' mogt wetten geven,
En groot en onafhankelijk waart;
Toen Scipio's en Curiussen,
Marcellen, Cato's, Regulussen
Nog waakten voor uw' roem en eer;
Toen u een edel vuur bezielde,
Geen knie nog voor een' sceppter knielde,
Geen hals boog voor een' Opperheer.

Maar als de zon, gehuld in dampen,
Met somber, aklig treurgewaad,
Voorspellend' de allerwreedste rampen,
Des avonds bloedrood ondergaat;
Als Oost en West en Noord en Zuiën
In strijd zijn; als verbolgen buijen,
Met sulfere - vuur en dood belaân,
Verwoesting brullen in de baren....
Dan grijpt den mensch, in doodsgevaaren,
Verscheurende vertwijfling aan.

Zoo doen ons Rome's eigen rollen,
Met moord en gruweldaan bevekt,
Het bloed in 't siddrend harte stollen,
Als woeste wreedheid ijzing wekt;
Als burgers, razend, slaan de handen
In eigen borst en ingewanden;
Als 't twistvuur kraakt, de wraakzucht woedt;
Als tijgers, tot den troon verheven,
Wat groot, wat edel is, doen sneven,
En zuipen 't laauwe menschenbloed.

Wat rampen ook een' staat bejegenen,
De grootste ramp treft hem gewis,
Wanneer de vorst, die 't meest kon zegnen,
Een willekeurig dwingland is;
Als woeste wreedaards 't rijk beheeren,
't Verraad en 't misdrijf triomferen,
Verdiensneeft door 't beulenzwaard; -
Neen, dan is de onschuld nergens veilig,
Dan is het heiligst' niet meer heilig,
Dan is de vorst een vloek voor de aard'.

Dan vliedt de deugd voor 's monsters woede,
Of sterft door 't aklig kerkerlot;
De scepter wordt een geeselroede,
De troon een bloedig moordschavot;
't Geweld waart rond met boei en keten,
Het smoort de stem van 't vrij geweten,
En grimlacht om der braven smart;
Het wringt den edlen, die 't ontvlugtte,
En, balling 's lands, geen onheil duchtte,
Verraderlijk den dolk in 't hart.

Doch 't heerlijkst lot is 't volk beschoren,
't Geniet de grootste zaligheid,
Wanneer de vorst, die 't meest kon storen,
Steeds zegent en geluk verspreidt;
Gelijk een zwarte nacht van stormen,
Die 't schoone der natuur misvormen,
Verdwijnt voor heldren zonneschijn,
Zoo zien de volken 't onheil wijken,
Weêr orde en regt en vrijheid prijken,
Als vorsten edle menschen zijn.

Ja! 't heerlijkst lot is 't volk beschoren,
Dat zulk een' zonneschijn geniet,
En 't schoonste, 't welk ons kan bekoren,
Is 't beeld, dat zulk een vorst ons biadt;
't Is groot, 't is edel, 't is verheven,
Wanneer een stervling heel zijn leven
Ten offer wijdt aan 't vaderland,
En, pogend 't hoogste doel te nadren,
Door daden toont, dat in zijne adren
Een vonk van Godlijke afkomst brandt.

Die heilge vonk brandde in uwe adren,
o Rome's grootste Vorst, Trajaan!
Gij poogdet 't hoogste doel te nadren,
Uw beeld biedt ons verpoozing aan:
Wij gruwen voor de gruweldaden
Van monsters, die in bloed zich baden,
En 't hart zinkt in vertwijfling neêr;
Maar gij, gij doet den moed herleven,
De deugden, die uw' troon omzweven,
Verheffen 's menschen adel weêr.

Wil, heilge Dichtkunst, hem bestralen,
Die zich te stout vermeten dorst,
Het glorieijkste beeld te malen,
Het beeld van den volmaaksten Vorst!
Laat mij met edlen zwier bezingen
Een' van die groote stervelingen,
Op wien de mensch zich fier beroemt,
Daar hij zijn' waarde voelt verhoogen,
En op den schoonsten rang mag bogen,
Als hij dien stervling broeder noemt!

Trajanus blonk, nog niet omschenen
Van Keizerlijken glans, reeds schoon;
De kroon kon hem geen' luister leenen,
Hij leende luister aan de kroon:
Zoo blinkt verdienste ook in het duister,
Geen' star bezit ooit eigen luister,
Als deugd haar niet verhoogen kan;
Zij heeft geen' stervling ooit veredeld;
Verdiend alleen, niet afgebedeld,
Versiert zij slechts den edlen man.

De kroon, bemorst met bloed en tranen,
Op uw gevloekt, afschuwlijk hoofd,
Neronen en Domitianen!
Was van heur majesteit beroofd;
Maar zij blonk luisterrijk en edel
Trajaan! op uw' verheven schedel:
De glans der deugd in uw gemoed
Deed heur topazen en robijnen
Met nooit gekende flikkring schijnen,
En schonk haar meer, dan zonnegloed.

Ja! heerlijk, heerlijk mogt gij gloren
o Heerlijke! op uw grootsche baan!
Tot heil van Rome en de aard geboren,
Ziet de aarde u met verrukking aan,
U, boven uwen tijd verheven,
Gewoon naar zuivre deugd te streven,
Steeds goed, steeds groot, vol heilig vuur,
Hersteller van der menschen waarde!
Vertegenwoordiger op de aarde
Der reine Godlijke Natuur!

Bij hem moest Cesar's grootheid tanen,
Hij heeft Augustus glans verdoofd,
De glorie-kroon der Vespaasjanen
Van d' eelsten diamant beroofd;
Zelfs Titus deugd zou schooner schijnen,
De Aureliussen, de Antonijnen
Was luisterrijker krans bereid,
Had niet Trajaan, in heel zijn leven,
Een deugd, zoo manlijk en verheven,
Als schitterend ten toon gespreid.

Wij zien wel Cesar heerlijk prijken,
En blinken op de gloriebaan,
De tijdgenoot moest voor hem wijken,
De naneef staart verbaasd hem aan;
Ziet hem ten top van roem verheven,
Doch treurt, dat, bij zijn moedig streven,
Slechts heerszucht in zijne adren woelt,
En dat, bij 't Goddelijk vermogen,
Hem niet bezielt dat Godlijk pogen,
't Welk steeds der volken heil bedoelt.

Augustus komt, en nevlig duister,
Barbaarsheid deinst voor zijn gezig,
Hij schept der wetenschappen luister,
Ontsteekt der kunsten heerlijk licht;
Doch schittrend zij dat licht, die luister....
Augustus deugd zinkt weg in 't duister
Bij 't misdrijf van Octavius;
Ofschoon tot Goden rang verheven,
De vlek blijft eeuwig op hem kleven
Van 't bloed des edlen Tullius.

Geen heerszucht heeft Trajaan bewogen;
Voor zulk een lage drift te groot,
Was volksgeluk 't doel van zijn pogen,
Dat uit de reinste liefde sproot.
Nooit heulend met Antoniussen,
Zocht hij het twistvuur steeds te blusschen;
Steeds goed, steeds vader, zegenaar,
Deed nimmermeer de wensch zich hooren:
'Ach! dat Trajanus nooit geboren'
Wel: 'dat hij nooit gestorven waar!'

Neen! heerszucht kon hem niet beroeren,
s' Volks liefde was alleen zijn loon,
Geen grootheid kon zijn hart vervoeren,
Geen luister van een Keizers kroon;
Had hij in Cesar's tijd geblonken,
De vrijheid met heur glôende vonken
Had dan zijn helden borst ontgloed,
En hij aan Brutus zij' gestreden;
Geen troon met zijne aanloklijkheden
Had ooit zijn vrije ziel geboeid.

Maar thans, in latren tijd geboren,
Toen Rome, neêgedrukt door 't lot,
Voor de edle vrijheid was verloren,
Scheen Nerva's wil hem pligtgebod.
De staatshulk dobberde op de baren,
Ten prooi aan dreigende gevaren,
De laatste stuurman lag geveld;
Wie had het wrak ooit kunnen hoeden
Voor klip en rots, in storm en vloeden,
Had hij zich niet aan 't roer gesteld?

Hij greep het aan met stoute vingren;
Hoe zwak de veege kiel ook scheen,
Hoe haar de golven mogten slingren,
Hij stuurde door de branding heen;
Zijn moed, steeds klimmende in gevaren,
Verwon het woest geweld der baren,
De orkanen zwegen op zijn stem:
Door veerkracht, grootheid en vertrouwen
Mogt hij niet slechts het schip behouën,
Maar schonk het aanzien, magt en klem.

De pracht, de luister van een' Koning
Heeft niets, dat mijn bewondring roert;
Schaars vindt de sterveling belooning,
Als eerzucht hem tot grootheid voert;
Hoe diadeem en naarband flonkert,
Het purper allen gloed verdonkert,
Die glans, die gloed is ijdele schijn;
Maar hij, die aandrift voelt in de adren,
En kracht heeft om Trajaan te nadren,
Die mag, die moet steeds Koning zijn.

Natuur heeft hem die kracht gegeven,
Zij schiep in hem een' Goden zoon;
Hij kan zijn roeping niet weêrstreven,
Hij is geboren voor den troon:
Zoo blikte een adler van de kruinen
Der Alpen niet naar 't zand der duinen,
Dat onder hem in neveln ligt;
Hij ziet een goudzee, prachtig vloeiend,
En vaart, door stroomen lichts zich roeiend,
De zon in 't blinkend aangezicht.

Hoe groot, hoe edel, hoe verheven,
Hoe heerlijk blinkt Trajanus niet!
Wie schetst de glorie van zijn leven?
Wie 't zaalge van zijn rijksgebied?
De deugden, die zijn hart versierden,
Door nedrigheid veredeld wierden,
De goedheid, die zijn borst bewoog,
Het grootsche, dat zijn grootheid stichtte,
De wondren, die zijn hand verrigtte,...
't Verblindt.. 't verbijstert aller oog.

Als mensch, is zijn weldadig leven
Een beek, die zacht bewogen wordt;
Als held, ontzaglijk en verheven,
Een stroom, die van de bergen stort.
Wie kan den edlen weêrstand bieden?
Zijn blikken doen den vijand vlieden,
Daar Rome in hem heur' redder ziet;
De aloude deugden doet hij gloren....
't Was zaligheid, te zijn geboren -
Te leven onder zijn gebied.

Bewondring straalde uit ieders oogen,
Elk gloeide van de reinste vlam,
Toen hij, zoo nedrig, ingetogen,
Als Keizer binnen Rome kwam;
Men ziet geen' rijkbespannen wagen,
Hij wordt door slaven niet gedragen,
De vreugd heeft geen' gehuurden tolk,
Door zijn gestalte alleen verheven,
Door aller burgren liefde omgeven,
Blinkt hij in 't midden van zijn volk.

Hij wandelt, zonder praalvertooning
En zonder blijk van heerschappij,
Stil, zedig, minzaam naar zijn woning,
Omringd van Rome's burgerij;
De lucht weêrgalmt van zegenwenschen,
De stem van duizend - duizend menschen
Is: 'Vader van het vaderland!'
Die naam deed wel zijne eerzucht blaken,
Maar, om zich dien eerst waard te maken,
Wijst hij hem nedrig van de hand.

Toen hij 't bevel der Lijftrawanten
Den dappren Saluranus bood,
Klonk 's Vorsten lof aan alle kanten,
Elk noemde, om strijd, den Keizer groot,
Daar hij deze edle taal deed hooren:
'k Heb u tot dezen post verkoren,
Dat u dit zwaard steeds heilig zij!
Ik schenk het u, ten blijk van eere,
Slechts vóór mij, als ik wel regere,
Doch anders... anders tegen mij.'

Zijn huis stond voor een' ieder open;
Hij was voor ieder even goed;
Den hopeloozen deed hij hopen,
Den moedeloozen schonk hij moed;
Bij hem vond de onschuld steeds bescherming,
't Opregt berouw gereede ontferming;
Steeds tot der droeven hulp bereid,
Zocht hij alom geluk te stichten,
De ellende en 't onheil te verligten,
En gloeide van menschlievendheid.

Zijn disch was, even als zijn woning,
Eenvoudig, zonder weelde en praal,
Men zag aan dezen disch geen' Koning,
Trajaan was vriend, bij 't gulst onthaal.
Hij mogt er braven, welgezinden,
Vertrouwen voor zijn harte vinden,
Verpoozing voor zijn' edlen geest;
Elks borst was daar van vreugd doordrongen,
Elk was er vrij en ongedwongen,
Elk maal was daar een broederfeest.

't Gezag des Raads, reeds lang verloren,
Ja zelfs bespot, verguisd, versmaad,
Doet hij op nieuw in luister gloren,
En hij eerbiedigt d' achtbren Raad;
Hoe hoog zijn aanzien was gerezen,
Hoe uitgebreid zijn magt mogt wezen,
Hij acht de wetten boven hem;
Hij werpt voor haar gezag zich neder,
Schenkt aan den staat zijn grootheid weder,
En aan de wetten nieuwe klem.

Wat wij hier ook bewondrend roemen,
En wat ook onze ziel verruk',
Vaak is 't geen wij verdienste noemen
Alleen het werk van 't blind geluk;
Maar als we een' vorst, in magt verheven,
Die volken op zijn' wenk doet beven,
En wetten voorschrijft aan heel de aard,
Gehoorzaam voor de wet zien bukken...
Dan mag zijn grootheid ons verrukken,
Dan is die vorst bewondrenswaard.

Ja, als Trajaan eerbiedig nadert,
Als ambtelooze in 't wit gewaad,
Voor 't volk, in 't veld van Mars vergaderd,
En nedrig daar naast andren staat,
Om meê naar 't Consulschap te dingen;
Als de onderdanen hem omringen,
En hij, zelf als een onderdaan,
Zijn' glans, zijn' luister heeft vergeten;
Wanneer de Consul, neêrgezeten,
Hem ziet voor zijnen zetel staan;

Als hij, als Consul opgetreden,
Omgeven van den ganschen Raad,
Verrigtende de plegtigheden,
De volkskeus meldt... zijn plaats verlaat,
Om den verkozenen te ontmoeten,
Hem op het minzaamst gaat begroeten,
Omhelst en aan zijn' boezem drukt;
Als allen van hun zetels rijzen,
Met vuur des Vorsten grootheid prijzen,
Zijn nedrigheid elks hart verrukt;

Als edle schaamte hem doet gloeijen,
En hij zijne oogen nederslaat,
Als tranen langs zijn wangen vloeijen,
Terwijl hij bidt voor volk en staat;
Wanneer de Vorst en de onderdanen
Te zaam vermengen hunne tranen,
Als aller hart van liefde gloeit,
Als alle één wensch en doel bezielen,
Als Vorst en volk vereenigd knielen,
Eén bede aan aller mond ontvloeit;

Dan moeten alle de onderdanen
Den Vorst, die zoo veel deugd bezit,
Die voor het volk plengt vadertranen,
Die voor het volk zoo roerend bidt,
Als den volmaaksten Vorst waardenen,
Ja, als een hooger wezen eeren...
Trajaan! dan - dan begrijpen wij,
Dat gij om uw voortrefflijkheden
Gelijk een' God werdt aangebeden,
Dat niemand grooter was dan gij.

De schoonste, de edelste idealen
Bragt zijn verheven geest tot stand;
Zijn licht schoot koesterende stralen,
En heerlijk bloeide 't vaderland;
Zijn arm omvademde aller harten;
Gewoon het grootst gevaar te tarten,
Vond elk een schuilplaats aan zijn borst,
En schoon hij alles mogt bezielen,
De wet zag voor heur outer knielen
De magtigste en de grootste Vorst.

De zon der vrijheid kwijnde in 't duister,
Beneveld door de dwinglandij,
Nu brak zij door met nieuwen luister,
En Rome was weêr groot en vrij.
De aloude tijd scheen thans herboren,
De aloude grootheid weêr te gloren,
Hoe? neen! 't was een veel schooner dag,
Dan ooit het voorgeslacht zag pralen,
Dien Rome thans met gouden stralen,
In zonneluister blinken zag.

De vrijheid mogt weêr heerlijk gloeijen,
De Keizer was haar Genius;
De staat scheen nu, verjongd, te bloeijen,
Trajaan een tweede Romulus:
Had Rhea's zoon, vol moed en waarde,
Een stad, eerst naauw bekend aan de aarde,
In 't oude Latium gesticht,
Mogt zij in magt en grootheid blinken,
De weelde deed die grootheid zinken...
Trajaan heeft haar weêr opgerigt.

Zoo groeit uit 't plantjen, jong en teeder,
Aan vruchtbren bodem toevertrouwd,
Allengs een trotsche en achtbre ceder,
En wordt de Koning van het woud;
Doch, al te welig opgeschoten,
Verspilt hij vaak aan wilde loten
De sappen, die de grond hem geeft; -
Hij kwijnt, verdort en dreigt te sterven...
De kunst doet hem weêr groei verwerven,
Terwijl zijn kruin ten hemel streeft.

Vergeefs, o Cato's! Fabiussen!
Hebt gij der weelde perk gesteld;
Gij mogt slechts 't vuur bij poozen blusschen,
Het borst weêr uit met nieuw geweld:
Wat baatten uwe strenge wetten,
Om zedeloosheid perk te zetten?
Uw tucht, uw straf - wat werkten ze uit?
't Geen wet, noch tucht, noch duizend vonden
Van censor's immer stuiten konden,
Dat heeft Trajaan alleen gestuit.

Gestuit, maar niet door dwinglandijë,
Zijn voorbeeld wrocht dit werk alleen;
Elk roemde zijne heerschappijë
En bloosde om eigen schaamtloosheên;
Geen wulpsche en zedeloze spelen
Vermogten 't hart des volks te streelen,
Zij streelden 't hart des Keizers niet:
En wie zou naar vermaken jagen,
Die een' Trajanus niet behagen?
o Wondre magt van zijn gebied!

Wat ooit het voorbeeld uit mogt werken,
Hier heeft het wonderen gesticht,
En 't werk voor duizend levensperken
Is door één' sterveling verrigt.
Elks eer en onschuld was nu veilig,
Het heilig huwlijk werd weêr heilig,
Zoo lang geschonden en versmaad;
Elk zocht in 't volksgeluk te deelen,
Elk zocht nu kindren voort te telen
Voor zulk een' zegenrijken staat.

Trajanus schonk alleen zijn gunsten
Aan grootheid, aan verdienste en deugd;
Hij kweekte wetenschap en kunsten
En zorgde voor 't geluk der jeugd;
De krijgsman was vol moed en krachten
En leerde 't grootst gevaar verachten,
De regter vol regtvaardigheid,
De schatkist rijk, 't bewind voorspoedig,
Elk leefde in rust en overvloedig...
Dit alles wrocht Trajaan's beleid.

Ja! 't werk voor duizend levensperken
Is door één' sterveling verrigt.
Wie meldt de groote en grootsche werken,
Door zijn weldadigheid gesticht?
Laat Centumcellae op hem roemen,
Ancona hem steeds dankbaar noemen,
Dat Rome in hem een' God begroet,
Wiens arm den Tiber klonk in boeijen,
Die de Anio deed zuiver vloeijen,
Gezondheid schiep en overvloed;

Die 't achtbare uit de vrijheids dagen,
De eerwaarde zuilen van arduin,
Door dwinglandij ter neêr geslagen,
Herrijzen deed uit stof en puin;
Die, steeds der wingewesten hoeder,
Hun, als het kroost van ééne moeder,
Met vaderliefde bijstand bood,
Gestaag met gunst op gunst beloonde,
En eer den schuldigen verschoonde,
Dan dat hij schuldloos bloed vergoot.

o Mogt Trajaan, dien wij vereeren,
- Te Rome een God in menschenschijn -
Voor allen, die een rijk regeren,
't Model van vorstengrootheid zijn!
't Geluk, waarvan de wijzen droomen,
Deed zijn bewind tot wezen komen,
Hij schiep de beste maatschappij,
Waar één de magt van allen lenigt,
Waar allen heerlijk zijn vereenigd,
Gelukkig, magtig, groot en vrij.

Het schijnt een wonder in onze oogen,
Dat één zoo veel heeft voortgebracht;
Wij staan verrukt en opgetogen,
En zeegeen zijne scheppingskracht.
Maar 't geen nog sterker ons kan roeren,
Onz' eerbied moet ten toppunt voeren.
Is 't edel harte, dat hij droeg,
't Welk, wars van ijdele praalvertooning,
Ook onder 't purper van den Koning,
Zoo zacht, zoo teêr, zoo menschlijk sloeg.

Wat luister hem ook mogt omringen,
Steeds bleef hij mensch, vol rein gevoel,
De troost, de vriend van stervelingen;
't Geluk van menschen was zijn doel;
Wij mogen hem niet slechts vereeren,
En als den besten Vorst waarden,
o Neen! hoe schitterend hij ook schijn',
Wij mogen hem ook broeder noemen,
Triomf! dat wij er fier op roemen!
Trajaan wilde onze broeder zijn.

Ja! zoo - zoo mogt ik hem bezingen,
Als broeder, mensch en zegenaar,
Als een' der beste stervelingen,
En geenszins als veroveraar.
De duurverworven krijgslaurieren,
Die om zijn' achtbren schedel zwieren,
Bekoren mijne zangster niet;
Wat wondren ook zijn arm verrigtte,
Het edle, dat zijn harte stichtte,
Voldingt den lof van zijn gebied.

Dan... Muze! hoe! gij staat verslagen?
Wat is 't, dat uwe droefheid wekt?
De Vorst, op wien zij roem mogt dragen,
Ziet zij met schande en bloed bevekt.
Ach! wreed liet hij een' Christen sneven,
Bezoedelde ook zijn schittrend leven
Met onnaturelijk genot...
Wie durft hier stout het vonnis noemen?
Wie durft den besten Vorst verdoemen?
Ik zwijg!... het oordeel staat aan God.

Aan liefde en vriendschap.

Ik wijde u, o liefde, de lieflijkste toonen!
Gij weet het genoeg op de aarde te troonen,
Gij stookt in de harten een zaligend vuur;
Uw adem kan alles, wat ademt, bezielen,
Gij doet voor uwe outers de sterflijken knielen,
En gij beweldadigt geheel de natuur.

Maar hoe zoude ik u vergeten,
Vriendschap, die mijn borst ontgloeit,
Schoone, Goddelijke keten,
Die mij aan dit aardsche boeit!
Wordt door millioenen monden
U geen loflied aangeboôn,
De edlen, die uw' lof verkonden,
Zingen u op edlen toon.

Zelfs horden van wilden en ruwe barbaren
Vereeren u, buigen zich voor uwe altaren,
o Liefde! gij maakt hen gevoelig en zacht;
De woestaards, die orde noch menschlijkheid kennen,
Weet ge aan uw bezielende wet te gewennen,
En heel eene wereld eerbiedigt uw magt.

Maar die edle stervelingen,
Tot uw priesteren gewijd,
Zullen uwen roem voldingen,
Vriendschap, die hun Godheid zijt!
Zij gevoelen eerst hun waarde
Als hun harte voor u blaakt,
En gij zijt het, die deze aarde
Voor hen tot een' Hemel maakt.

Een beekjen, dat zachtkens zijn golfjes doet zwieren,
Langs boorden van lotos en geurge angelieren,
Door boschjes van rozen, van mirt en jasmijn,
Waar tortelen kirren en nachtegaals kwelen,
De zoetste vermaken de zintuigen streelen,
Moet, liefde, uw bevallige beeldtenis zijn.

Maar een woud, dat, fier en edel,
Moedig in de wolken streeft,
Voor welks bladerkroon en schedel
Storm en bliksem eerbied heeft;
Dat in trotsche en sombre dreven
Stille, heilge grootheid teelt,
En gevoel voor beter leven...
Vriendschap! is uw achtbaar beeld.

Wie schildert, o liefde! het zalig genoeg,
Dat boezem aan boezem wellustig doet zwoegen,
Die naamlooze weelde - dat smeltende zoet,
't Welk hijgende harten en murmlende lippen
Geen zuchtjen, geen wenschjen, geen klagt doet ontglippen,
En tintelt in kusjes van teederen gloed!

Maar wie kan de flonkerstralen,
Wie den reinen, edlen gloed
Van de heilge vriendschap malen,
Gloed, die 't zonlicht kwijnen doet!
Zalig, zalig de uitverkoren,
Die, ontvonkt door de echte vlam,
In den reinen glans mag glore,
Die uit God zijn' oorsprong nam!

Ik dank u, o liefde! die naamlooze weelde,
Die dikwerf mijn' boezem zoo zaligend streelde,
Ik wijde u mijn toonen met lieflijken klank;
Wat grievende smart mij het noodlot mogt telen,
Ik konde aan uw' boezem mijn wonden weêr heelen:
Ik wijde u voor 't zalige op de aarde mijn' dank!

Maar zou 'k u niet dankbaar wezen,
Vriendschap, voor uw koestrend licht?
't Goede in mij, o nooit volprezen!
Ben ik u alleen verplicht:
Wat ook mijnen boezem grieve,
Welk een ramp mij was bereid...
'k Dank u alles, broederliefde!
Meer, dan aardsche zaligheid!

Ja, edel zusterpaar! gij kunt gelukkig maken,
Gij zijt de beste gift, die ons Gods liefde biedt;
Wel hem, wien gij de borst doet blaken!
Wel hem, die u volop, die zuiver u mag smaken!
Rampzalig, die u nooit geniet!
Waar gij den boezem doet ontgloeijen
Door 't loutrend liefdevuur van uwen zonneshijn,
Waar gij de beek van troost laat vloeijen,
Die 't plantje van de hoop verkwiklijk mag besproeijen,
Daar zal de bloem der vreugd met Edens geuren bloeijen,
Daar mag reeds de aarde een Hemel zijn;
Waar gij geen harten door uw' heilgen band moogt boeijen,
Daar kan geen kracht, geen moed, geen deugd, geen grootheid groeijen,
Daar is deze aarde een rampwoestijn:
Ja! uit uw volheid stroomt, langs duizend vruchtbre wegen,
In 't hart des stervelings een Hemelartsenij;
Ja, in uw volheid is het hoogst geluk gelegen,
Geen heil wordt zonder u verkregen,
't Heelal biedt zonder u geen' zegen,

Geen rijkdom, aanzien, magt heeft zonder u waardig;
Gij zijt de Godheên, die ik huldig,
U ben ik alles - alles schuldig...
Om u heeft 't leven slechts beoorlijkheid voor mij.

**Op de afbeelding
van den heere *H. Wester.***

Eerbiedig in dit beeld, o Nederlandsche jeugd!
Uw' leidsman op het spoor van wetenschap en deugd,
Die 't eermetaal verwierf, de roem is van zijn' stand,
En heel zijn leven wijdde aan 't heil van 't vaderland!
Eenvoudig, zonder praal en wars van ijde glorie,
Leeft hij in 't hart des Belgs, zijn naam in 's Lands historie.

Poetus en Arria.**ARRIA.**

Poetus! ach, uw dood is dan besloten!
Goôn! is er geen bloed genoeg vergoten?
Ziet gij niet in 't einde op Rome neêr?
Mag de dwingland Poetus bloed doen vloeijen,
Om met hem de deugd zelve uit te roeijen?
Of heeft Rome zelfs geen Goden meer!

POETUS.

Arria! staak, staak uw droeve klagten!
Leer van mij, den dwingland verachten!
Wil geene ijdele hoop op uitkomst voên!
Lijd en zwijg! - het is de wil der Goden!
Troost u... Nero kan uw' Poetus doden...
Maar uw' Poetus nimmer nadeel doen.

ARRIA.

ô Mijn dierbre! zoo ik u moet derven,
 Waar zal ik dan hulp en troost verwerven?
 Alles velt des monsters woede neêr!
 Waar, waar zijn thans grooten, edlen, braven?
 'k Zie alleen een' dwingeland of slaven:
 'k Vind in Rome geen Romeinen meer.
 Slaven, op hun beurt weêr dwingelanden,
 Houden 't staatsroer in de onreine handen,
 Niets is voor hun zwarte ziel te snood;
 Braven zwijgen in het rijk der dooden...
 En de Raad, weleer een Raad van Goden,
 Heeft den moedermoorder nog vergood.
 Ach! mijn Poetus! laat mij met u sterven!
 Zonder u kan ik geen' troost verwerven...
 Slechts de dood biedt troost aan Arria:
 't Is me een vloek, om zonder u te leven,
 't Is mij zaligheid, met u te sneven -
 'k Volg het voorbeeld mijner moeder na.

POETUS.

Neen! mijne Arria! neen! gij moet leven,
 Aan uw dochter 't edel voorbeeld geven,

Haar besturen in heur teedre jeugd:
 Ze is geboren in een' tijd van lijden,
 Leer haar, moedig voor heure eer te strijden,
 Wees haar leidsvrouw op den weg der deugd!

ARRIA.

Maar als hij, die van zijn trotsche daken
 Romes brand aanschouwde... en onder 't kraken
 Van de vlam den brand van Troje zong,
 Die natuur zoo schandelijk verkrachtte...
 Eens in Poetus gaê de deugd verachtte,
 En haar tot iets laags - iets schandlijks dwong...

POETUS.

Dan... er is een leven na dit leven!
 Dáár zal ons geen Nero meer doen beven,
 Geen Caligula, geen Claudius;
 Daar zal ik mijn' Flaccus weêr ontmoeten;
 Met Pompejus, u als broeders groeten,
 Brutus, Cato en Germanicus!
 Dáát zult gij de groote Romeininnen,
 Dáár zult gij uwe edele vriendinnen
 Wederzien, mijne edele Arria!
 Dáár hebt gij geen' dwingeland te vreezen,

Dáár zult gij met Poetus zalig wezen...
Zalig zijn bij Cato's Porcia!

ARRIA.

'k Blijf dan leven, daar 't u kan behagen,
Om ons kind in 't lijden te onderschragen:
Maar... als Nero mij, noch haar ontziet...
Dan - dan weet ik met mijn kind te sterven!
Bloed kan Nero ook van mij verwerven...
Bij de Goden!... mijne schande niet!

Onsterfelijkheid.

De boosheid zegeviert vaak in dit nietig leven,
't Geluk staat aan den dwaas zijn hoogste gunsten af;
Wat zou den vriend der deugd hier troost in d'onspoed geven,
Zoo hij geen bliken wierp op de andre zij van 't graf?

Aan.....

op de vraag:

waarom ik de vrouwen bezinge?

Ik was een kind en onbedreven,
'k Wist van de dichtkunst nog geen woord,
'k Had nooit een versjen nog gelezen,
'k Had nooit een liedjen nog gehoord;

Ik wist niet, wat poëten waren,
Mij streeelde nog geen harmonij,
Ik kende rijm, noch maat, noch toonen,
Mij boeide nog geen melodij.

Maar toen voor mij mijn lieve Moeder
Van Alphens kleene versjes las,
Toen voelde ik iets, het geen mij zeide,
Dat dichtkunst schoon en lieflijk was;

Iets, dat mij boeide, dat mij roerde,
En streelend was voor mijn gemoed:
'k Bleef aan mijn Moeders lippen hangen,
En smaakte een onbegrijpelijk zoet.

Toen kreeg ik lust, om ook te dichten;
Mijn lieve Moeder leerde mij:
Zij maakte zelv' zeer lieve versjes,
Zij leerde mij de poëzij.

Ik rijmde, zoo als kindren rijmen,
Van prentjes, spel en lekkernij:
Mijn Moeder vond mijn versjes aardig,
Zij prees en onderrigtte mij.

Ik kende toen slechts enkele liedjes,
Door Moederlief mij voorgezaid,
Door haar vervaardigd of geschreven,
Berekend naar mijn vatbaarheid.

Van Alphen was mijn liefste dichter,
En mijn geheele letterschat
Een almanakje - een prenteboekje,
Dat niet veel te beduiden had.

Maar toen de Dood, zoo onmeêdoogend,
Zoo onbeweegbaar voor mijn klagt,
De beste Moeder mij ontrukte,
En in den Hemel overbragt,

Toen moest ik ach! zoo bitter schreijen,
Ik had geen' lust - geen leven meer,
En nog.... wanneer ik hier aan denke,
Zink ik in sombre mijmring neêr.

Mijn lust tot rijmen was verdwenen,
Ik weende en was het leven moê;
Ik wilde een lijkgedichtje maken,
Doch 'k had er moed noch krachten toe;

En wie zou mij ook onderwijzen?
Zij, die mij leerde, was niet meer:
Ach! mijne Moeder was gestorven!
Ik maakte toen geen versjes weêr.

Maar spoedig - ach! wat al te spoedig!
(Men weet wel, hoe de kindren zijn)
Begon ik weêr aan 't spel te raken,
En ik vergat mijn boezempijn.

Er woelde op nieuw iets in mijn harte,
Dit dreef mij weêr tot rijmerij,
Iets, dat 'k onmogelijk kan beschrijven -
Het bleef mij al mijn leven bij;

Iets, dat ik niet kon onderdrukken,
Een vlam - een gloed - ik weet niet wat,
Waarom ik dikwerf spel en vreugde,
En scherts en vrolijkheid vergat;

Ik wist de vonk niet uit te dooven,
Neen! zij ontgloeide keer op keer,
En zoude ik mijne lessen leeren,
'k Vergat mijn les... en 'k rijmde weêr.

Doch hoe - hoe zoude ik vordring maken?
'k Had niemand, die mij onderwees;
'k Had niemand, die mijn feilen gispte,
'k Had niemand, die mijn versjes prees.

Dit maakte mij soms heel mistroostig,
En mijne zucht tot poëzij
Begon allengskens te verflaauwen
En was niet meer zoo zoet voor mij.

In 't kort: als mij eens de oude neiging
Tot verzen naken weêr be kroop,
En 'k dacht: 'k heb meester, hulp noch boeken,
Dan - dan ontzonk mij moed en hoop.

Maar eens, gezeten op mijn kamer,
Kwam onverwacht een knaap bij mij,
En sprak: 'ik wil u onderwijzen;
Ik, ik versta de poëzij.'

Ei! (dacht ik) gij! dat is al aardig;
Gij zulk eene edle kunst verstaan!
Het eene kind zou 't andre leeren?
Neen! vriendje! neen, dat zal niet gaan.

Ik sprak geen woord.... bekeek den jongen,
Die heel niet meesterachtig scheen;
Hij was wel vriendlijk en bescheiden,
Doch jong, als ik, en even klein.

Hoe konde ik dezen knaap vertrouwen?
Hij wilde mij een boekje biên;
Maar 'k was verlegen, stond bedremmeld,
'k Had nooit nog zulk een kind gezien.

Hij was zoo vrolijk, zoo aanvallig;
Hij sprak met zulk een zoete stem,
Met zoo veel liefde van *zijn* Moeder...
En dit beviel mij 't meest in hem.

Hij was zoo schoon, zoo lief, zoo aardig -
Neen! waarlijk! 'k kon hem niet weêrstaan;
Hij zei mij zoo veel zoetigheden...
Ik nam hem tot mijn' meester aan.

Ik sprak van leergeld. 'Lieve dichter!
'k Verlang van u niets meer, dan vlijt:
Mijn Moeder zal 't wel met u maken,
Als gij iets meer gevorderd zijt.'

Hij ging; doch kwam al spoedig weder,
En toen bemerkte ik, dat hij vloog;
Hij droeg een' gouden pijlenkoker,
En was gewapend met een' boog.

Hij had eene andre leermethode,
Dan mijne lieve Moeder had:
Hij leerde mij al wondre dingen,
Van liefde en meisjes altijd wat.

Hij las, hij zong, hij stoeide en schertste;
De dartle vreugd zweefde op zijn treên;
Hij gaf mij liedjes, prentjes, boekjes,
En honderd andere aardigheên.

Hij gaf mij dichters om te lezen,
En maakte er kleene noten bij;
Hij schonk mij Poot, zoo zoet - eenvoudig,
En d' allerliefsten Bellamij.

'k Ontving van zijn genegenheden
En van zijn' ijver blijk op blijk;
Hij gaf mij net geschreven versjes
Uit Hooft en Cats en Bilderdijk.

Ik werd betooverd door de toonen
Van de edle Venuzijnsche zwaan,
En door den Feniks aller dichtren,
Den gadeloozen Mantuaan.

Mij streelden uwe teedre zangen,
Tibullus en Propertius!
Mij boeiden uw verliefde droomen,
Beminnelijke Ovidius!

Mij roerde Teos zoete zanger,
De vriend der dartle Minnegoôn;
Met Bion klaagde ik om het sterven
Van Cypris lieveling, Adoon.

Ik las La Fare en Deshoulières,
Chaulieu, Chapelle en Crébillon,
Gresset, Bernard en u, Petrarcha!
Wiens gloed mijn borst ontvlammen kon.

Hij gaf me, om 't Hoogduitsch ook te leeren,
Een boekje, dat zoo roerend was;
Ik meen, dat hij het Höltij heette,
Waarin ik dikwerf schreijend las.

Door hem leerde ik u allen kennen,
Jacobi, Stolberg, Matthison,
Uz, Bürger, Gleim, niet Gleim-Tyrteus,
Maar u, mijn Gleim-Anakreon!

Al wat ik las, al wat ik leerde,
Zijn lessen kwamen keer op keer
Op louter meisjes en op liefde,
Op louter liefde en meisjes neêr.

Hij leerde mij heel anders rijmen -
Van Venus Amathusia;
Zijn prentjes waren schoone Nimfen,
Zijn lekkernij ambrosia.

Toen zong ik van mijn' grooten meester,
Den wakkren knaap, die Amor heet,
Die de edle kunst van verzen maken
Veel beter dan Apollo weet.

'k Zong van Godessen en van Muzen,
Van Psyche en Aphrodite's Zoon;
'k Zong van Selene en Latmos herder,
'k Zong van Adonis en Dioon'.

'k Zong van Dryaden en Najaden,
'k Zong van de drie Bevalligheên;
Ik zong alleen van liefde en meisjes,
Van meisjes en van liefde alleen.

En 't leergeld... dat de schoone Moeder
Des meesters met mij maken zou?..
't Was, dat ik van de reinste liefde
Moest branden voor eene edle vrouw.

Nu, vriend! nu, hoop ik, zult gij weten,
Waarom ik van de vrouwen zing:
't Is, omdat ik mijne eerste vorming
Van een zeer edle vrouw ontving;

't Is, omdat voorts mijn tweede meester
Zoo vleijend van de vrouwen sprak,
En in mijn' ligt ontvlambren boezem
Het jeugdig vuur der liefde ontstak;

't Is, omdat zijne schoone Moeder
Mij 't zoetste van haar gunsten geeft,
En mij, tot echt - en lotgenoot,
Een brave vrouw geschonken heeft.

Anakreon.
(Naar Gleim.)

Anakreon, mijn meester,
Zingt slechts van wijn en liefde;
Hij zalft den baard met zalven,
En zingt van wijn en liefde;
Hij kroont zijn hoofd met rozen,
En zingt van wijn en liefde;
Hij kust in 't groene lover,
En zingt van wijn en liefde;
Is bij den dronk een koning
En zingt van wijn en liefde;
Hij speelt met zijne Goden,
Hij lacht met zijne vrienden,
Verdrijft zich zorg en kommer,
Veracht het rijk gepeupel,
Versmaadt den lof der helden,
En zingt van wijn en liefde;
Zou dan zijn trouwe leerling
Van haat en water zingen?

**Aan mijnen vriend
Herman Wolthers,
bij zijne bevordering tot doctor in de geneeskunst.**

Lacht de blijde vreugd den stervling
Hier op de aard bestendig toe?
Is de jeugd met haar gespen
't Vrolijk dartlen nimmer moê?
Vloeit de bron van 't reinst genoeg
Langs een' eeuwig groenen boord?
Brenge Pomona altijd vruchten,
Flora altijd bloemen voort?
Is deze aarde een lagchend Eden,
Waar geen oog van weedom schreit,
En een zuivre hemelvreugde
Steeds het hart des stervlings vleit? -

Neen! 't is alles onvolkomen,
Wat de wereld heeft en biedt;
Altijd zal het stukwerk blijven
En 't volmaakte woont hier niet.
Zoete vreugde en bitter lijden,
Zacht genot en wreede pijn,
Zaligheid en tegenheden
Moeten 't deel van 't mensdrom zijn.

Maar de Algoede, die uit liefde
De aarde en heur bewoners schiep,
Die den mensch, als Heer der schepping,
Uit het niet te voorschijn riep,
Schonk hem krachten en vermogens,
Met een teêrgevoelig hart,
Ter vermindring van het lijden,
Ter verzachting van de smart;
Schonk hem reine broederliefde,
Die in 't leed des broeders deelt,
En dat Godlijk mededoogen,
Dat de diepste wonden heelt.

Broederlijk elkaar te helpen,
Waar wij slechts behoefte zien,
Neêrgedrukten op te beuren,
Hulpeloozen hulp te biên;
Rondom vreugde te verbreiden,
Ieder naar zijn kracht en licht,
Te veredlen, te verbetren...
Broeders! is ons aller pligt.

Dit is ook uw pligt, o Artsen,
Die der zieken toevlugt zijt,
En aan de edelste aller kunsten,
U geheel hebt toegewijd!
Menschen, uw natuurgenooten
Bij te staan in leed en pijn,
Hen te laven, hen te troosten...
Dit - o dit moet edel zijn!
Menschen, uw natuurgenooten,
Te bevrijden van hun pijn,
Hen in 't leven te behouden...
Dit - o dit moet Godlijk zijn!

Billijk dan, o feestgenooten!
Dat dees dag uw hart verblijdt,
Die aan de edelste aller kunsten
Onzen vriend heeft toegewijd;
Billijk, dat de reinste vreugde
Ook in mijnen boezem gloeit,
Daar een band, zoo hecht als heilig,
Wolthers! onze harten boeit;
Billijk, dat de opregtste vriendschap
't Speeltuig vrolijk stemmen doe;
Zingt en juicht, verheugde vrienden!
Reikt elkaar den beker toe!
Klinkt en drinkt ter eer van Wolthers,
Van Athene's gunsteling,
Die den lauwer der verdiensten
Uit haar reine hand ontving;
Die voor 't edel, roemrijk streven
't Welverdiende loon geniet,
En de vruchten van zijn' arbeid
Aan het lijdend menschedom biedt.

Ja! mijn vriend! uw doel was edel:
Gij, gij zaagt het lijden aan
Van den mensch, van uwen broeder,
En uw oog ontglipte een traan;
Diep, tot in de ziel bewogen,
Zaagt gij kommer, smart en pijn...
En de reinste menschenliefde
Drong u, om een Arts te zijn.

Thans ziet gij uw' wensch bevredigd;
Eerlang zult ge aan 't ziekbed staan,
En ook de eigen menschenliefde
Spoort u daar tot helpen aan;
Daar, daar zult gij steeds doen blijken,
(Uwe deugd voorspelt het mij)
Dat de opregtste broederliefde
't Roersel uwer daden zij.

En het loon, dat gij zult smaken...
Nietig goud?... Neen! diep verneêrd,

Diep verachtlijk moet hij wezen,
Die de kunst om goud hanteert!
Neen! het loon, dat gij zult smaken,
Is van een' veel edler aard;
't Is de zalige overtuiging,
Dat gij waarlijk nuttig waart;
't Is de blijdschap, 't is de liefde
Van den dankbren sterveling,
Die, als 't ware, op nieuw het leven
Door uw zorg en kunst ontving.
Ja! bekroont de Algoede uw poging,
Zijt ge een middel in zijn hand,
Om een' burger te behouden,
Nuttig voor zijn vaderland;
Hebt ge een lief - aanvallig wichtjen
Van 't gevaar des doods bevrijd,
't Reeds bezweken ouderharte
Met een' lach van 't kind verblijd;
Geeft ge een teeder minnend gade
Weder aan zijne echtvriendin,
En een dierbre vrouw en moeder
Aan haar' echtvriend en gezin...

o! Als dan het ouderharte
Uwe liefde en zorgen roemt;
Als de vrouw in dankbre tranen
U, naast God, haar' redder noemt;
Als de gade juichend uitroept:
'Gij gaaft mij mijn gade weêr!'
En het wichtjen schreijend stamert:
'Gij gaaft mij mijn moeder weêr!'
Als de erkentelijkste blijdschap
Stroomt uit aller hart en mond...
Dan is heel een leven waardig
Zulk een enkle - zaalge stond!

Dat wij dan vereenigd juichen!
Dat mijn snaartuig vrolijk tril!
Daar mijn vriend uit broederliefde
't Lijdend menschdom helpen wil;
Dat wij dan vereenigd juichen!
Daar de toekomst vriendlijk lacht,
En belangelooze liefde
De edelste belooning wacht.

Eischt gewoonte op dezen feestdag
Ook den wensch der vriendenrij,
Dat de gunstling van Athene
Aphrodite's lievling zij, -
Vriend - o! gunstling van Athene!
Deze bede is reeds verhoord,
Daar de heilge toorts van Hymen
Zoo weldadig voor u gloort;
Daar de reinste en teêrste liefde
Uw beminnend hart verblijdt,
Daar gij reeds gelukkig gade,
Reeds gelukkig vader zijt;
Daar een brave lotgenoot
Met u smaakt, in vreugde en druk,
't Zaligste aller zaligheden -
Liefde en huisselijk geluk.

Trof u, midden in die vreugde,
De onverwachtste en wreedste smart,
Bloedt nog aan een versche wonde
Uw gevoelig vaderhart,

Nam de dood u uwen lievling,
Uwen kleenen Herman af,
En gaaft gij d' Algoede weder,
't Geen zijn vaderliefde u gaf;
o! Geen rozen zonder doornen
Biedt deze aard den stervling aan,
En er rijst geen zon zoo heerlijk,
Of zij moet weêr ondergaan.
Wel u, zoo gij bij de smarte,
Die uw God u lijden deed,
Nimmer d' onverdienden zegen
Van denzelfden God vergeet!
Wel u, zoo gij bij uw wonde,
Bij de wreedste boezempijn,
Denkt: al wat mij is beschoren
Moet voor mij het beste zijn!
Wel u, zoo gij bij den ramspoed,
Bij den bittren alsembronk,
Op de zon uws heils blijft staren,
Die zoo vaak weldadig blonk!
Dan - dan vindt gij stof tot blijdschap,
Zijt tevreden met uw lot;

Vrouw en kroost en zaligheden
Schenkt u nog de goede God:
Dank hem vurig voor die gunsten,
Smeek hem, vergenoegd en blij,
Smeken we alle, feestgenooten,
Dat dit lot bestendig zij!

Neen! gij slaakt geen bittre klagten;
Drukt u al de kommer neêr,
In den kring van 't huislijk leven,
Vindt gij rust en vreugde weêr.
Als ge, na volbragten arbeid,
s' Avonds naar uw woning gaat,
't Knaapje u vrolijk tegenhuppelt
Met de blijdschap op 't gelaat,
't Zachte meisje, in stilte spelend,
Spel en vreugd om u vergeet,
En een kus van 't vriendlijk wijfjen,
U gulhartig welkom heet;
Dan hebt gij niet meer te wenschen,
Niets ontbreekt dan aan uw lot,

Gade en kroost en trouw en liefde...
Alles... alles schenkt u God.

O! geniet steeds dezen zegen!
Bloei in vruchtbre huwlijksmin!
Smaak het zaligste genoeg
Met uw dierbare echtvriendin!
't Kroost, de band van uwe liefde,
Zij de glorie uwer jeugd!
Wolter volge vaders voorbeeld,
Josephine moeders deugd!

Blijft er nog een plaatsjen open?...
Gij vergeet den vriend toch niet,
Die u meer dan koude zangen,
Die een hart, vol liefde, u biedt;
Die, ofschoon hij in verdiensten
Voor zoo vele wijken moet,
In belangelooze vriendschap
Voor geen' stervling onderdoet;

En bij zijn geringe waarde
 (Die hij levendig gevoelt)
Steeds het heil van zijnen broeder
 Zuiver, vuriglijk bedoelt;
Die, hoe zwak ook, in zijn' boezem
 Geen bekrompen harte draagt,
En niet koel 't gevolg berekent,
 Als de pligt een offer vraagt.

Neen! gij zult hem niet vergeten,
 Daar gij wederkeerig toont,
Dat belangelooze vriendschap
 Ook in uwen boezem woont;
Daar het lot van uwen broeder
 U gevoelig roert en treft,
En op een gevoel, zoo edel,
 Moedig zich uw hart verheft.
Ja! de vriendschap, die wij kweekten,
 Die ons beider hart ontgloeit,
Is niet uit den vuilen zwadder
 Van de haatzucht voortgevloeid;

Rijst niet, als de zon der vreugde
Op den vollen middag blinkt;
Daalt niet, als ze in donkre nevlen
Kwijnt... of in het westen zinkt;
Is uit echten stam gesproten,
Werd op edlen grond gevoed,
Bloeit in voorspoed en in zegen,
't Allermeeest in tegenspoed;
Is aan geen genot verbonden,
Hangt van tijd noch toeval af,
Is een plant voor beter wereld,
Zal aan de overzij van 't graf
Eenmaal heerlijk, heerlijk prijken
En ons rijpe vruchten biên,
Als we, ontdaan van stof en boeijen,
Daar elkander wederzien....
Wederzien? o zalig denkbeeld!
God! het is geen ijdele schijn!
Wij gevoelen 't: onze vriendschap
Moet met ons onsterflijk zijn!

Dichteren-loon.

Wat, dichtren, hijgt uw borst?
Wat is uw gloriedorst?
Wat kan uw hart beroeren?
Wat wilt gij uwen naam
Naar 't nageslagt doen voeren
Op vleuglen van de faam?

Ach! wat is roem en eer?
Een plantje, zwak en teêr,
Het zal geen vruchten dragen;
En zoo 't een vruchtje al gaf,
Er kwam een wesp aan knagen,
En 't viel van 't steeltjen af.

Wat zwoegt gij, dwazen, thans
Om eer en roem en glans?
Verachting kunt gij vinden;
Een teedre najaarsbloem,
Ten prooi aan gure winden,
Is 't beeld van dichtren roem.

Der Barden Godlijk lied
Heeft d' ouden luister niet,
Hij is voor lang verdwenen;
De distel van den hoon
Groeit op uw graf, Mecenen!
Zie daar der dichtren loon.

Men jaagt naar zingenot,
Het goud is slechts de God
Der eeuw, zoo diep verbasterd;
Zij kent er anders geen',
Verdiensie wordt belasterd
Door hoog en laag gemeen.

De baatzucht zit ten troon;
Het edele en het schoon
Zijn laffe beuzelingen.
't Geen winst noch voordeel biedt -
Het zielverheffend zingen...
Ach! dit waardeert men niet.

Zoek, dichter, dan geen loon!
Verguizing, smaad en hoon...
Ja, dit kunt gij verwerven;
Gij kruipt door 't leven heen...
En mogelijk na uw sterven
Sticht men u eerttofeên.

Werp, werp uw speeltuig neêr,
Zoo ge ijdlen roem en eer
Verachtlijk zoekt te bedlen;
Maar is 't alleen uw doel,
U zelve te veredlen
Door Goddelijk gevoel,

Aan zoete melodij
Eene edle vriendenrij
Of teedre gaê te boeijen,
Zing dan met stouten zwier,
Doe zilvren toonen vloeijen
Van uw gewijde lier!

Zoo de echte dichtrengloed
Uw borst ontvlamt, zoo 't bloed
Met sneller vaart mag bruisen,
En ge u dan edler voelt,...
Laat dan van 't speeltuig ruischen
De stroom, die in u woelt!

Dat edler zelfsgevoel
Zij uw verheven doel,
Als de aandrift u doet gloeijen!
Aan 't zoete van uw' toon
Eene edle ziel te boeijen,
Dit is een edel loon.

Zoo zingt ook filomeel
Met liefelijkst gekweel,
Als hem de Maan beluistert;
Hij vindt zijn heil, zijn loon,
Als hij zijn gaaiken kluistert
Aan 't teedre van zijn' toon.

Voor mij dat zelfsgevoel!
Voor mij, voor mij dat doel!
Voor mij die zegeningen!
Voor mij, voor mij dat loon!
o Laat mij edel zingen,
Al zing ik minder schoon!

Voor mij, voor mij dat heil!
't Is voor geen schatten veil,
En voor geen' glans der aarde;
Hoe schittrend alles blinkt,
Dit heil behoudt zijn waarde,
Als roem en grootheid zinkt.

Bemoediging.

.....

Als 't lied, dat, van mijn luit gevloeid,
Hier 't hart nu streelt, de zinnen boeit
Diep in de aloutheid ligt vergeten en bedolven;
Dan ziet een juigchend nageslacht,
In zaalger tijdkring voortgebracht,
Zijn vreugd uit onzen rouw noch blinken;
Want hij, die in orkanen spreekt,
En uit de orkanen lente kweekt,
De Alvader, laat zijn kroost nooit onder 't wee verzinken.

LOOTS.

Bemoediging.
aan mijnen vriend Mr. H.O. Feith.

Zou 't waarheid zijn, mijn vriend! 't geen ons de wijzen leeren,
Dat alles, hoe verward, eens zal tot orde keeren?
Het mensdrom voorwaarts streeft, schoon 't ons onmooglijk schijn',
De mensch volmaakbaar is en eens volmaakt zal zijn?

Het zij zoo! deze leer weet ik naar eisch te schatten;
Mijn hart eerbiedigt haar, hoe moeilijk te bevatten:
Zij stemt zoo heerlijk zaam met s' Eeuwgen menschenmin,
En - o! er ligt zoo veel verheven Godlijks in!

Doch moet, schoon dit geloof ons harte kan verheffen,
De droeve ervaring niet dat hart met weedom treffen,
Als ze ons den mensch vertoont - den mensch, het beeld van God,
Die, heiligschendend, met zijn rede en aanleg spot,
De reine zaden in zijn borst belet te groeijen,
Ja zelfs de teedre kiem der deugd tracht uit te roeijen,
Als de opgeruide stroom, door dam en dijken bruist,
Als 't ongebreideld ros, door heg en slooten druischt,
Den band van orde en regt baldadig scheurt in flarden,
Het reeds verharde hart nog meer zoekt te verharden,
En, razend, zelf verwoest zijne eigen zedlijkheid,
Verbijsterd van het spoor, dat ter volmaking leidt?

Gewis! de ramp des tijds doet ons vaak bitter treuren,
De hoop ontzinkt ons, en wij voelen 't hart verscheuren,
't Geloof wordt wankelend en dikwijls twijflen wij,
Of 't menschedom voorwaarts streeft - of 't wel volmaakbaar zij!

Ja! ramp en ondeugd zijn het kenmerk onzer dagen;
De geest van onzen tijd - helaas! een geest van plagen -
Brengt losheid, lagen trots en vuige baatzucht voort,
En al, wat edel kiemt, wordt in zijn' groei gestoord.

De vruchten van den geest, die sterken en verkwikken,
Waar zijn ze? een valsche smaak moet de echte kunst verstikken;
Men zoekt naar bloempjes, op een' vreemden grond gegroeid,
Die de uchtend kwijnen ziet, en de avond uitgebloeid,
In wier verlepte blaas 't verganklijke is geweven;
Men poogt naar glans en vreugd, naar magt en roem te streven;
Men heerscht en kruipt in 't stof; men vleit en wordt geleid;
Beginslen, grootheid, deugd, kracht en zelfstandigheid...
De vaders mogten eens op Bato's erf u troonen,
Helaas! ik vind u niet bij Bato's zwakke zonen;
Het geen men najaagt is een ijdel schaduwbeeld,
Een droom van korten duur, die wel de zinnen streelt,
Maar diep rampzalig maakt bij 't schrikkelijk ontwaken;
't Eentoonig wisselen van wislende vermaken,
De bonte mengeling van vreugde en weder vreugd,
Het duizlend hollen van eene onbezonnen jeugd,
De doolhof vol gebloemde en zwierge kronkelpaden,
De stroomen van genot en geurge wellustbaden,
De weidsche kringen, door de ledigheid bezocht,
De feesten, voor het zweet des werkmans duur gekocht,
De pracht, die 't oog verblindt in schitterende zalen,
Het vonklend vocht der druif in bruisende pokalen,

De dartle kunstmuzijk, die 't harte smelten doet,
De dans, die, borst aan borst, den brand stookt in het bloed,
Verleidings zacht penseel, dat de ondeugd vleijend schildert,
De maalstroom van vermaak, die 't jeugdig brein verwildert -
Dit tooverspel zij schoon in 's dwazen ijden waan...
De wijze staart met smart de droeve ontknooping aan.

Men klaagde in elken tijd om 't diep verval der tijden;
't Erken 't en klaag niet meê: 'k wil gaarne mij verblijden
In 't goede van onze eeuw - ik spoor 't met geestdrift op,
En 't edle, dat ik vind, voert mijne vreugd ten top:
Maar hoe men 't ook verheele, of hoe men 't zoek te plooijen,
Iets zal het zwart tafreel, door mij geschetst, voltooijen,
Tot schand van dezen tijd: *'t is eigen schaamteloosheid!*
De sluijer van 't geheim, die nachtelijk donker spreidt,
Verbergt geen misdaad meer. Waartoe haar te overdekken?
Men wil in dardelheid thans schittren - opzien wekken!

Rampzalig sterveling, die dus natuur verkracht,
Met pligten beuzelt en om schaamte en schande lacht!
Vervloekte glorie, om in wulpschheid uit te blinken,
Helaas! hoe grondloos diep doet gij den mensch niet zinken,

Die roem op de ondeugd draagt, zich in heur draaikolk stort,
Die zich wellevend heet, en nimmer schaamrood wordt!

Is dit uw werk, o weelde! aartsvijandin der volken!
Die meerder rampen sticht, dan oorlog, pest en dolken,
En die, met klatergoud bedrieglijk opgetooid,
Met een' bevalgen lach onz' ondergang voltooit?
o Mogt mijn zwakke stem hen allen thans bezielen,
Die voor 't gevloekt altaar dier dartle Godheid knielen!
Ik ben niet stug van aard, 't genoeg wraak ik niet,
Dan, ach! mijn harte bloedt, als 't oog die Circe ziet:
Heur adem is verpest, hoe schittrend ze ook moog blinken,
't Gezonken vaderland doet zij staag dieper zinken,
Verspreidt haar smetstof en dringt door van stand tot stand,
Ja! viert eens haar' triomf op 't puin van Nederland.

Dit beeld is aklig, vriend! 't moet ons gevoelig roeren,
Maar nimmer, nimmer ons tot laffe wanhoop voeren;
De ware moed klimt steeds bij 't klimmen van 't gevaar.
Kom, sluiten we ons op nieuw nog nauwer aan elkaar,

Met de edlen, die, als wij, het eigen doel beoogen!
En wacht ons al geen loon op ons belangloos pogen,
Geen nood! eens wordt de vrucht, door onze hand gezaaid,
Door beter nageslacht met dankbaarheid gemaaid.
Dat vrij het zaad verstuiiv' voor d' adem van de winden,
't Zal eens een' vruchtren schoot voor zijne ontwikkeling vinden;
Geen korrel, hoe gering, wordt hier vergeefs gestrooid;
Hij sluimere eeuwen door, hij derft het leven nooit;
Hoe donker alles schijn', de ramspoed en het lijden
Zijn middlen in Gods hand tot eindeloos verblijden;
De dood, die menigmaal het dierbaarst voorwerp treft;
Is een weldadig vriend, die ons tot God verheft;
De bliksem zoek' zijn prooi; het geen zijn vuurge stralen
Vernielen, zien wij weêr in edler luister pralen;
't Is al des Vaders werk, en wat die Vader doet,
Erkennen wij 't, mijn vriend! is eeuwig wijs en goed;
Zijn doel is menschlijk heil, hij werkt naar Godlijke orden:
Vertrouwen wij op hem, 't zal eenmaal beter worden!

o Ja! vertrouwen wij, en gaan wij rustig voort!
De geest van onzen tijd, die 't beste vaak verstoort,

Belemmere ons, de hoop zal nimmer ons begeven;
Al deinzen wij terug, wij moeten altijd streven,
Het werk des menschenvriands wordt nooit vergeefs gedaan,
Het brengt aan 't nageslacht een zeker voordeel aan.

Zoo ziet een reiziger, die de Etna gaat beklimmen,
Door 't vreesselijkst gevaar zich onverwacht begrimmten,
Wanneer een lavastroom hem in zijn' voortgang stuit.
Hij keert, hij siddert... vlugt, daar 't onderaardsch geluid,
Het dondrend rommlen van des Vuurgods ingewanden
Dood en verwoesting brult. Hij ziet den bergklomp branden,
Het schrikkelijkst tooneel van ijslijkheid en pracht,
Terwijl hij elken stond zijn' laatsten stond verwacht.
't Wordt nacht, en 't grootsch tooneel nog grootscher, meer verheven,
Maar ook ontzaglijker... de aard voelt heur grondvest beven,
Het zwarte donker vlugt voor 't schriklijk lichtend vuur,
En alles, alles dreigt de slooping der natuur.
Aurore ziet in 't einde op de aarde vriendlijk neder;
En nu bedaart natuur en keert tot de orde weder;
De hoop herleeft in 't hart, zoo ras de morgen daagt.

De reiziger werd slechts een korte poos vertraagd;
Het uitgebraakte vuur belemmert wel zijn gangen,
Doch hij mag voordeel van zijn' voorgen togt ontvangen;
Verrijkt zijn kennis door de werking der natuur;
't Geen eerst verwoesting scheen, wordt zegen op den duur;
Hij kent de steilten nu, te voren reeds bestegen,
De ervaring licht hem voor langs de ongebaande wegen,
Hij klautert hooger op... voltooiing lacht hem aan,
Bereikt in 't eind den top en ziet zijn' wensch voldaan.

Ja! eens bereikt de mensch het doel van al zijn streven!
Vergeefs is hem de zucht tot vordring niet gegeven.
Hij dobbert nog wel voort op 's levens oceaan,
De haven zijner hoop lacht wel *van ver* hem aan,
Hij worstelt nog gestaag met allerlei gevaren,
Door storm op storm gezweept, op de ongestuime baren,
't Kompas misleidt hem nog, 't geweldig golfgeklots
Bonst zijne zwakke kiel vaak tegen klip en rots,
Hij drijft dan zonder doel, naar 't wuft bestel der winden,
Wanhopend, om in 't einde eene ankerplaats te vinden;

Doch eenmaal - eenmaal zal dezelfde magt van God,
Die naar een eeuwig plan bestuurt der menschen lot,
De orkanen zwijgen doen, die 't kranke vaartuig slingren,
En 't roer ontrukken aan des stuurmans zwakke vingren;
Dan zeilt hij op de reê, door de Almagt hem bereid...
Ja! ja! de mensch geraakt eens tot volkomenheid!

**Op de afbeelding
van den heere *J.A. Uilkens*.**

Treurt nog om *Martinet* het Nederlandsche volk,
De geest diens Edlen mogt op *Uilkens* nederdalen;
De Godsdienst en de deugd verkozen hem tot tolk,
Natuur vertrouwde aan hem den sleutel van heur zalen:
Haar schittrend rijk trezoor ontsluit hij voor onze oogen...
Wij zien D' ONZIENLIJKEN... van eerbied opgetogen.

De verzoening.*Donec gratus eram tibi, cet.*

HORATIUS.

DAMON.

Denkt gij, o Chloë! nog wel aan den tijd,
 Toen ons de liefde zoo liefelijk boeide,
 Tijd, aan het hoogste genoegten gewijd,
 Toen nog mijn borst voor Dorinde niet gloeide?
 Toen waart gij alles mij, ik mogt u alles zijn,
 Toen was geen Konings lot zoo zalig als het mijn.

CHLOë.

Denkt gij, o Damon! nog wel aan die stonden,
 Toen ge in mijne armen geen wenschje meer hadt,
 Toen 'k aan uw borst mijn geluk had gevonden,
 En nog Dametas mijn hart niet bezat?
 Toen was mijne aardsche vreugd ten hoogsten top gerezen,
 En geene Koningin kon zoo volzalig wezen.

DAMON.

Hij is verdwenen - die heerlijke tijd;
Thans kan Dorinde mijn harte slechts boeijen,
Haar is mijn liefde, mijn leven gewijd,
Zij kan alleen mijnen boezem ontgloeijen:
Zoo in der Goden raad haar dood besloten waar,
En ik haar redden kon, ik stierf met vreugd voor haar.

CHLOË.

Zij zijn vervlogen - die teedere stonden;
'k Min mijn' Dametas, in hem is mijn heil.
Wij zijn met koorden der liefde verbonden,
Meer dan mijn leven heb ik voor hem veil:
Ja, doen de Parken eens hem 't dierbaar leven derven,
Zoo 'k tweemaal sterven kon, 'k zou tweemaal voor hem sterven.

DAMON.

Maar... zoo weêr de oude min ontwaakte,
Zoo 'k eens de nieuwe banden slaakte,
Mij losrukke uit Dorindes magt?...

CHLOË.

Zoo de oude drift weêr in mij woelde,
Zoo 'k voor Dametas niets gevoelde,
En doof was voor zijn teedre klagt?..

DAMON.

Zoo gij weêr aan dit hart mogt rusten,
Zoo wij elkaar weêr zalig kusten...
Wat voelt gij? o ontdek het vrij!

CHLOË.

Zoo 'k u weêr in deze armen strenglen,
Met u weêr ziel in ziel mogt menglen...
Wat voelt gij? o vertrouw het mij!

BEIDE.

Al waart gij nog zoo ligt, zoo los, zoo wuft van zin...
Niets gaat er boven de eerste min!

**Aan mijne
gade.**

Gij vroegt mij menigwerf, mijn waarde!
Waarom ik niet het speeltuig snaarde
Voor 't kroost, dat onze liefde en harten 't zamen hecht?
Ach! als die dierbren bij ons spelen,
Ons beurtlings kozen, lieven, streelen,
En door hun zoet gevele steeds nieuw genoeg telen,
De wellust zijn van onzen echt;

Als 't poezel wichtje in onschuld dartelt,
En op uw' schoot gelukkig spartelt,
Wen gij 't zijn zaligheid, uw volle borsten, biedt;
Dan - dankbaar voor die zegeningen,
Die we onverdiend van God ontvingen -
Poog ik, vol rein gevoel, zoo vaak een lied te zingen...
Doch wat ik zing voldoet mij niet.

'k Weet aan mijn' toon wel klem te geven,
't Ontbreekt mij niet aan kracht en leven,
Aan vuur, aan geestdrift en aan dichterlijken zwier,
Ik voel wel mijnen boezem zwoegen
Van zuiver vaderlijk genoeg...
Maar tracht ik dit gevoel tot woorden 't zaam te voegen,
Dan vind ik leven, kracht, noch vier.

Mag mij de liefde 't hart verrukken,
Zoek ik die geestdrift uit te drukken,
En staar ik op mijn kroost... een nooitgekend gevoel
Schijnt dan mijn' boezem te verslinden...
Maar 'k moet me aan doode woorden binden,
En de armoê van de taal en beelden ondervinden...
En alles, wat ik schrijf, is koel.

'k Begrijp nu, waarom in die landen,
Waar steeds natuur in lustwaranden,
In jeugdig lagchend groen en eeuwge lente prijkt,
Zoo weingen zijn, die haar bezingen;
En zij het meest de snaren dwingen
Voor haar betoovrend schoon, die 't levenslicht ontvingen
In 't oord, dat een woestijn gelijkt.

Ja! wie een Tempe's zaalge dreven
In zielsbegoochling rond mag zweven,
Uw heerlijkheid aanschouwt, o Godlijke natuur!
Vindt, - hoe ook beek en bron en lover
En filomeel zijn hart betoover' -
Stort hij zijn rein gevoel in beeld of woorden over,
Geen levenwekkend dichtrenvuur.

Mij, wien in 't lieflijk huwlijks Eden
Het zaligste aller zaligheden
Te beurt viel, op wiens sponde een zoete zielrust dauwt,
Mij kan de zangdrift wel ontvonken...
Maar ben ik, van verrukking dronken,
Geliefde! met mijn kroost aan uwe borst gezonken,
Dan kwijnt de kunst, de zangdrift flauwt.

Ik kan dus, leven van mijn leven!
Uw wenschen geen voldoening geven,
Schoon liefde mij aan u en aan mijn kindren boeit;
Met u de vrucht dier liefde plukken,
U door mijn teederheid verrukken -
Dit kan ik... maar 't gevoel door woorden uit te drukken...
't Vuur is te sterk, dat in mij gloeit.

Mijn lied mogt hem dan al bekoren,
Wien 't zalig lot niet is beschoren,
Dat aan een gade's borst een teedre zuigling lacht;
En u, die mij er om mogt vragen,
Zou 't zeker ook, in schijn, behagen:
Maar nimmer wenscht mijn hart een lofspraak weg te dragen,
Zoo 'k mij die zelf niet waardig acht.

**De lente.
In 1806.**

Wie ooit een vonkje mogt ontvangen
Van 't levenwekkend dichtrenvuur,
Die wijdde ook altijd zijne zangen
Aan u, weldadige natuur!
En aan den lof der jaargetijden,
Wier wisselingen de aard verblijden; -
Maar 't liefst, en met vernieuwden gloed,
Zong hij, o lente! uw zegeningen,
Die leven schenkt aan stervelingen,
De sluimrende aarde ontwaken doet.

Hij zong, hoe 't rein en kabblend water,
Niet meer door 's winters dwang geboeid,
Met zoet en murmelend geklater
Langs groene en bloemrijke oevers vloeit;
Hoe duizend - duizend orgelkelen
Het koorlied van de schepping kwelen,
En 't maatgezag ten hemel stijgt;
De dauwdrop bloem en plant beperelt,
En hoe, als 't ware, een nieuwe wereld
Door Flora's hand het aanzijn krijgt;

Hij zong... doch laat mij zelve zingen
Ter eer van 't schoonste jaargetij!...
Dan hoe ik 't speeltuig poog te dwingen,
Geen heilige aandrift gloeit in mij:
De zanggodin heeft mij begeven;
En als mijn oog, haar ziende zweven,
Vol van verwachting op haar staart,
Schijnt zij mij achteloos toe te wenken:
'Ik kan u kracht noch invloed schenken,
De lente is thans uw' zang onwaard!'

Ik dwaal nu rood in bosch en velden,
Door beemd en dal, langs stroom en vliet;
Maar 't schoon, waarvan de dichters melden...
Helaas! o lente!... ik vind het niet:
Ik zie slechts bladerlooze boomen,
Ik hoor het woest gedruisch der stroomen,
Door gure winden voortgejaagd;
'k Dacht, filomeel! uw stem te hooren,
En 't raafgeschreeuw krast mij in de ooren,
Daar 't muschje alleen van koude klaagt.

't Is alles ledig, zonder leven,
Ja, doodsch en aklig kwijnt natuur;
De nachtvorst doet het plantje sneven,
Gekweekt door 't middagzonnevuur;
Geen warme, zachte voorjaarsregen,
In milde dropplen neêrgezegen,
Geeft voedingskracht aan bloem en vrucht;
Geen zefir ademt uit het zuiën,
Maar 't woest geweld der winterbuijen
Beroert met sneeuwjagt aarde en lucht.

Waar anders bloem en heester tieren,
Zijn niets dan sporen van ellend;
De zon verschuilt zich, stormen gieren,
Die ons 't onvriendlijk noorden zendt.
Waar, lente! zijt gij heen gevloten?
Medoogenloos met smart en nooden,
Hooft ge onze bede en zuchten niet;
Of heeft de winter u betooverd,
Die grijze vorst uw hart veroverd,
Daar gij hem duldt in uw gebied?

Neen! lente, vol aanminnigheden,
Zoo jeugdig schoon, zoo zacht van aard!
Gij vliedt voor zijne ruwe zeden,
Voor woestheid, die slechts ijzing baart.
Geweldig in uw rijk getreden,
Spot hij met uw bekoorlijkheden,
Heeft hij uw regten stout verkracht.
Gij zijt voor zijn geweld geweken
Naar zachter, zuidelijker streken,
En hier bukt alles voor zijn magt.

Ja, teedre maagd! gij zijt onschuldig,
Gij vreest voor 's winters ijzren hand;
Gij draagt uw grievend leed geduldig,
En zijt niet voor 't geweld bestand.
Omringd van loof en geurge kruiden,
Van 't stoeijend windje uit west of zuiden,
Van roos, seringe en majoraan,
Ziet gij, om uw geboort' te vieren,
De dartle Minnegoodjes zwieren,
De Gratiën ten reije gaan.

Zoudt gij, geliefde! dan niet vlieden,
Als vreemd geweld u ramp bereidt?
Ja, vlied! gij kunt geen weêrstand bieden;
Uw wapen is bekoorlijkheid.
Uw zachte en teedere gespelen,
Die lieflijk kozen, lieflijk streelen,
Vliên meê, met angst en schrik vervuld,
Nu oost en noord zich laten hooren,
Uw schoone schepping wreed verstoren,
Nu Boreas verwoesting brult.

Maar gij, natuur! neem in uw hoede
De lieve schoone, en hoor haar klagt!
Gedooft niet, dat des winters woede
Uw heilige wetten snood verkracht!
De lente, in feestgewaad zich tooijend,
En bloemen voor zich henen strooijend,
Daal op een bed van rozen neêr!
Zij breng' de liefde in onze dreven,
Geef al wat kwijnt, op nieuw het leven,
En al wat leeft, de vreugde weêr!

Dan zal ik ook het speeltuig dwingen,
En met herboren jeugdig vuur
Het nooit volzongen loflied zingen
Voor u, weldadige natuur!
Dan zal ik met vernieuwde wijzen
't Betoovrend schoon der lente prijzen,
En met een' onuitdoofbren gloed,
Bij 't lieflijk tokkelen van de snaren,
Mijn toonen met de toonen paren,
Die heel de schepping hooren doet.

**De herfst.
In 1806.**

't Lust mij, o herfst! u thans te zingen,
o Waardig voorwerp van mijn lied!
Die overvloed en zegeningen
Zoo liefderijk aan 't menschdom biedt;
Die door uw kalme en zachte trekken
't Gevoel in mij weet op te wekken,
En 't hart een zoete stemming geeft!
Wie zou geen dankbre toonen wijden
Aan u, die de andre jaargetijden
In schoonheid vaak te boven streeft?

Mijn zangster, met het leed bewogen
Der lente, heeft haar' nood geklaagd;
Zij bad natuur om mededoogen,
Om bijstand voor die teedre maagd.
De winter moest in 't eind bezwijken,
En voor den schoonsten zomer wijken,
Maar de aard vergat naauw 't grievend leed;
De milde herfst kan 't al verzoeten,
En laat den grijzen winter boeren
't Geen hij de lente lijden deed.

Men moge u wisselvallig noemen,
Bestendigheid is thans uw aard,
o Herfst! ik zal uw schoonheid roemen,
Gij zijt der dichtren hulde waard.
Ach! lente's zachte aanminnigheden
Zijn voor des winters noordsche zeden
En voor zijn ruwheid niet bestand;
Het zomervuur schiet gloënde stralen:
Natuur kan naauwlijks adem halen,
Als 't zuiden op den middag brandt.

Maar lieflijk moogt gij de aard beschijnen,
o Najaarszon! met zachten gloed,
Als ons geen brandend vuur verkwijnen,
Geen kille kou verstijven doet.
't Is stil, men hoort geen woest gewemel,
Men ziet een' heldren blaauwen hemel,
Daar veld en bosch en beemd en vliet,
Nu door het zonlicht opgeluisterd,
Dan door een wolkjen zacht verduisterd,
't Bekorelijkst schakeersel biedt.

Hoe menig zalige tooneelen,
Heeft ons de herfst niet aangeboôn,
Die oog en hart verruklijk streelen,
En boeijen door 't aanminnig schoon!
Zie 't golvend goud der zwangre halmen,
Hoor de uitgelaten vreugdegalmen
Der landjeugd, die den oogst verrigt;
Zie d' onvermoeiden maaijer zwoegen,
De bindster garven 't zamen voegen,
Zie, hoe de vreugd het werk verligt!

Men lacht en zingt en werkt weder,
Men maait en bindt en schertst en stoeit;
Nu zoent de knaap het meisje teeder,
Daar 't blosje op beide koontjes gloeit.
Men werkt en voelt zich 't hart verblijden,
Ziet de uren ongemerkt verglijden,
Terwijl de zon ter kinnen zinkt;
Men vlijt vermoeid zijn leden neder,
Spoedt vrolijk tot den arbeid weder,
Als de uchtend in het oosten blinkt.

Ja, herfstdag! ja, gij kunt mij streelen
Met zaligheden zonder tal;
Stil, statig, grootsch zijn uw tafreelen,
Welsprekend zijt gij overal;
Die kalme rust in veld en kolken,
Die zuivre lucht, die heldre wolken,
Dat plegtige, in natuur verspreid,
Dat gele en bruine in loof en bladen,
Die boomen, rijk met goud beladen,
Dat beeld van vrede en majesteit...

Dit al moet ons gevoel verhoogen,
En 't hart van liefde gloeijen doen;
Dit alles maakt u, in mijne oogen,
o Herfst! het liefelijkst saizoen.
Wien zoude uw schoon dan niet verrukken?
Wie zoude uw geurge vruchten plukken,
Waarmeê ge ons zoo weldadig voedt,
En niet met blijde en dankbre wijzen
Uw rijke zegeningen prijzen,
o Bron van milden overvloed!

Ja, laat ons juichen, laat ons zingen,
En vieren, blij van hart en geest,
Verrukt door duizend zegeningen,
't Eenvoudig landelijke feest!
Breng aan, breng aan, met blijde galmen,
Het lagchend ooft, de gouden halmen!
Doe 't outer branden, pleng den wijn!
Vereenen we ons gevoel en toonen!
Laat dankbre vreugde in 't harte wonen!
Natuur zal onze tempel zijn.

Maar stil!... wat komt de vreugd verstoren
 In dit zoo plegtig, heilig uur?
 't Is de oorlogs donder, dien wij hooren...
 Doof uit 't ontstoken offervuur!
 Verberg den wijn, het ooft, de halmen!
 Geschrei vervang' de vreugdegalmen!
 Vlugt, landjeugd! vlugt, verstijfd van schrik!
 Vlugt, Bacchus, Ceres en Pomone!
 Vlugt voor de woede van Bellone!
 't Gevaar rijst ieder oogenblik.

Het rees ten toppunt.... 't is geweken!
 Wij zijn voor 't oorlogsvuur behoed!
 't Borst uit, en woedde in andre streken,
 En 't brandt met onuitdoofbren gloed.
Ons mogt de kalme herfst bekoren,
Ons bood hij zijnen vollen horen,
 Terwijl de schoonste najaarsdag
 Het bloed van duizend - duizend helden,
 o Saksen! door uwe oorlogsvelden
 In volle beken stroomen zag.

Barmhartig Vader, goed en teeder!
Uwe altijd zegenende hand
Beveiligde en behoedde weder
Het rijk gezegend Nederland.
Reeds deed het krijgsgedrogt ons schrikken,
Reeds dreigden zijn vergramde blikken
Alom verwoesting en ellend;
Laat ons dan met vereende klanken
Gods gadelooze goedheid danken,
Die al 't gevaar heeft afgewend!

o Bron van onuitputbre liefde!
Te groot voor 't stamerende lied -
Liefde, als uw Vaderhand ons grievede,
Liefde, als gij ons uw gunsten biedt,
Liefde, als de rampen ons omringen,
Liefde in de rijkste zegeningen
Der milde, vriendelijke natuur!
Wil steeds genadig bij ons wonen,
Uw liefde aan heel het mensdom toonen:
Blusch, blusch 't verterend oorlogsvuur!

Schoon dan de winter buldrend tiere,
't Onvriendlijk noorden vreeslijk woedt,
En bui bij bui door 't luchtruim giere,
De koude ons klappertanden doet,
De hagel tegen 't venster kletter,
De orkaan het jong plantsoen verpletter,
En de eiken kromme, als spichtig riet, -
Wil God zich over ons ontfermen,
Zijn liefde ons hoeden en beschermen,
Dan vreezen wij den winter niet.

Aan
Mr. T.H. Tresling
en Mevrouw E. Tresling, geb. Ruardi.
Bij het overlijden van hun Zootje.

Ach! de dood heeft dan uw harte
Diep, zeer diep ter neêr gedrukt!
Weêr een pand van uwe liefde
Uit uwe armen weggerukt!

God! dat veelbelovend zootje,
Dat een ieders liefde won,
Door zijn zoete aanminnigheden
Vaak mijn hart bekoren kon...

'k Zie het nog gelukkig dartlen,
'k Zie nog, hoe het vriendlijk stoeit,
En hoe 't blosje van genoeg
Op zijn zachte koontjes gloeit;
'k Zie het nog in zielsverrukking
Door 't onschuldig kinderfeest,
'k Zie het met zijn broërtje spelen...
't Zweeft gestaag mij voor den geest!
God! die lievling, vol verwachting,
Die een ieders harte won,
Steeds zoo wel tevreden speelde,
En zoo zoet vertellen kon,
Leeft niet meer!... bedroefde vrienden!
Ach! ik voel uw wreede smart,
Ik gevoel de diepe wonde
Van uw bloedend ouderhart;
Ja, ik voel uw bitter lijden...
Wie zelf geene kindren heeft,
Weet ook niet, wat zaligheden
Hun bezit aan de oudren geeft;
Wien de dood geen pand ontrukte,
Kent het grievend leed ook niet

Van den vader, van de moeder,
Die een' lievling sterven ziet:
Maar *ik* ken dat wee, dat lijden;
Mij dwong 't onverbodlijk graf
Eeuwig onvergeetbre panden,
Twee geliefde kindren af;
'k Ben bevoegd om u te troosten,
Ik gevoel uw bittre smart;
't Is geene ijde pligtsbetooning,
Neen! mijn troost vloeit uit mijn hart!

Dan - waarmeê zal ik verzachten
Een zoo diep geslagen wond?
Nooit nog schonk deze aarde een' balsem,
Waar dit lijden baat bij vond:
Slechts de Godsdienst, lieve vrienden,
Moet uw troost en toevlugt zijn,
Hij zal uwe wonden heelen,
Hij verzacht uw boezempijn!

Ja! als ons de rampen treffen,
Als ons alles hier ontzinkt,
En geen vonk van hoop of redding
In de onzekre toekomst blinkt;
Als de wanhoop grijnzend nadert,
Als ons menschenhulp begeeft,
Dan gevoelen we eerst de waarde,
Die de heilge Godsdienst heeft.

Zoekt dan troost bij uwen Jezus,
Bij dien edlen kindervrind,
Die den lieveling van uw harte
Meer nog, dan gij zelf' bemint;
Die hem uit dit nietig leven
Tot zich in den Hemel riep,
En van 't broze menschen zoontjen
Een' verheven Cherub schiep,
Die, veredeld en verengeld,
Boven blinkt en boven leeft,
En met zijn' verhoogden broeder
Voor den troon des Eeuwgen zweeft!

Wat ons tref, wat ons ontzinke,
Wat ons dreige op de aardsche baan,
't Uitzigt op een beter leven
Biedt ons hart vertroosting aan;
Welk een zwarte nacht van nevlen
't Floers der toekomst voor ons spreidt,
Eens wijkt alles voor de stralen
Van een zaalge onsterfelijkheid.

Als we aan gindsche zij' der groeve
Eens elkander wederzien,
En de panden onzer liefde
Heerlijk ons in de armen vliên;
Als we daar dan alle ontmoeten,
Van het sterfelijke ontdaan,
Als we daar vertrouwend wachten
Hen, die wij zijn voorgegaan;
Als gij de uwen, ik de mijnen...
Doch, wat stamert 't aardsche lied?
't Is vermetel in te dringen...
Neen, verbeelding! 'k volge u niet!

Dat wij liever zwijgend hopen!
En ons troosten, bij 't gemis,
Met de zalige overtuiging,
Dat ons kroost gelukkig is!

Vrienden! vindt gij geen vertroosting
In dit zwak en kunstloos lied,
Wijt het aan mijn dichtvermogen,
Wijt het aan mijn harte niet!
Weest verzekerd, dat uw lijden
Mij gevoelig roert en treft;
En dat mijne dierbre gade
Met mij uw verlies beseft!
Zij kent ook den zachten balsem,
Dien de heilige Godsdienst biedt,
Maar... wanneer ze zelv' zal troosten,
Tranen... anders heeft zij niet!

**Smart
en vreugd.
(Zangstukje.)**

A.

Alles is hier onbestendig:
Heden lust en morgen pijn;
Zoo wij niet met rampen streden,
Dan, o! dan zou de aarde een Eden,
Vol van reine zaligheden,
Vol van Hemelvreugde zijn!

B.

Ja! 't is alles onbestendig,
Heden lust en morgen pijn;
Maar God mengde, om wijze reden,
Zaligheid met tegenheden:
Zoo wij niet met rampen streden,
Zou op de aard geen vreugde zijn.

Alles is hier onbestendig;
Onbestendig is de mensch;
Droefheid zal hem wijsheid leeren,
Smart doet hem de vreugd waarden,
Hij zou steeds nog meer begeeren,
Ging hem alles naar zijn' wensch.

Dronk hij steeds den kelk der vreugde,
Ach! de walging volgde ras;
Zouden frissche lentelooften,
Jeugdig groen zijn oog betooven,
Filomeel zijn hart verovren,
Als het altijd lente was?

A.

Ja, ik voel het! - wijze reden
Mengen blijdschap met verdriet;
Moet ik soms met rampen strijden,
'k Mag mij dan ook weer verblijden,
Als ik na geëindigd lijden
Dubble zaligheid geniet.

A. en B.

Juichen wij dan: God is liefde!
Liefde schonk ons lust en pijn;
Liefde mengde, om wijze reden,
Zaligheid met tegenheden:
Zoo wij niet met rampen streden,
Zou op de aard geen vreugde zijn.

Winter en lente.

Wie zag den winter en de lente ooit bij elkaar?
 Aanschouw Emilia! zij waant zich 't puik der schoonen:
 De rozen van de lent versieren hare koonen,
 De wintersneeuw bedekt heur haar;
 Heur hart is koud als ijs, zij spreekt met jeugdig vuur...
 De lente is 't werk der kunst, de winter - der natuur.

Onomstootelijk bewijs.
(Uit het Hoogduitsch.)

Dat Harpax nooit aan de armen geeft
 Bewijst, dat hij voor 't geld geene echte liefde heeft:
 Waar 't anders mogelijk, dat hij zich dus beroofde
 Van renten, die God zelf beloofde?

**Aan
Chloë.**

Chloë, schoonste van de vrouwen,
Die ik immer mogt aanschouwen!
 Waarom blijft uw hart steeds koel
 Bij den gloed van mijn gevoel?
Of moest gij zoo schittrend pralen,
Waarom schiet uw oog dan stralen?
 Die gij niet van 't hart ontleent?
Goden! waarom schiept ge een wezen,
Dat steeds wondt - nooit wil genezen,
 Schreijen doet - en nimmer weent?

Kan ik niet uw hart verovren,
Wil dan 't mijn niet meer betoovren,
 Chloë, spreid uw Godlijk schoon
 Niet met zulk een' glans ten toon!
Zoo ge uw zielontvonkende oogen
Met geen' sluijer houdt omtogen,
 Maar nog meer mij branden doet;
Zoo gij niet door koude kussen
In mijn borst den gloed wilt blusschen,
 Dan verteer ik door dien gloed.

**Aan
Loots en Tollens.**

Non nostrum inter vos tantas componere lites.
VIRGILIUS.

Wat zie ik? hoe! een krans van lauwen,
Gevlochten door Apollo's hand?
Wat feest zal thans de Dichtkunst vieren?...
DE LAUWREN ZULLEN HEM VERSIEREN,
DIE 'T HEERLIJKST ZINGT VOOR 'T VADERLAND.

De Godheid wenkt! den strijd begonnen!
Bataven! 't geldt uw' landgenoot,
De flonkerstar in uw historie,
Uw eeuwige eer - uw eeuwge glorie,
Bataven! 't geldt uw' Huig De Groot.

Wie zal zich stout in 't strijdperk wagen?
Wie voegt hier moed en kracht bijeen?
Geen nood - 'k zie Loots, 'k zie Tollens nadren;
'k Zie hen op 't gloriespoor der vaden
Met aangeboren fierheid treên.

Grijpt moed, regtaarde Phebus zonen!
Het geldt hier Neêrlands oogelijñ!
Wie thans de zege mag behalen,
Dien moet onsterflijke eer bestralen,
De neêrslag zelfs zal roemrijk zijn.

Doch stil!... reeds tokkelen zij de snaren,
En hemelval ruischt van hun lier:
Hun zang mag oor en harten boeijen,
Hun dichtgloed doet den boezem gloeijen
Van elk regtschappen Batavier.

Zij zingen... bosch en velden zwijgen,
Hun toon betoovert stroom en vliet,
Nu smeltend zacht, dan grootsch verheven,
Schijnt Vondels geest in hen te leven;
De Muzen luistren naar hun lied.

Zij zingen... vlugt bekrompen slaven!
Dat schaamrood op de kaken brand'
Des onverlaats, die, snood verbasterd,
De Groot in 't eerloos harte lastert,
En met De Groot zijn vaderland!

Zij zwijgen... juich! vervang hun toonen,
o Neêrland! eens die toonen waard!
Juich fier: 'ik heb De Groot gevoedsterd,
En Barden aan mijn borst gekoesterd,
Nog niet van d' ouden teelt ontaard!'

Wiens kruin zal hier de Dichtkunst sieren?
Wien wordt hier de eerste krans geboôn?
De Regter vonnist: LOOTS IS 'T WAARDIG!
Doch Nederland, op beid' hoovaardig,
Roept: BEIDE ZONGEN EVEN SCHOON!

o Edlen, schoon met roem beladen,
Gij zult mijn hulde niet versmaden,
Mijn zangster biedt ze u nedrig aan.
Stijgt hooger, hooger adelaren!
Wilt stout ten zonnetempel varen!
'k Blijf, u bewondrend, op u staren...
Mogt ik u volgen op uw baan!

Het hoogfeest der liefde.

*Felices olim, Veneri cum fertur aperte
Servire aeternos non puduisse deos.*

TIBULLUS.

Het hoogfeest der liefde.

Juicht nu knapen, juicht nu meisjes!
Juicht en zingt en springt in 't rond!
Eros, die uw harten wondde,
Eros is nu zelf gewond.

Al wat leven heeft ontvangen
Huldigt Aphrodite's zoon,
Hij beheerscht de stervelingen
En de onsterfelijke Goôn;

Oreaden en Najaden

 Knielen voor zijn outer neêr,
Charitinnen en Godinnen
 Eeren hem als opperheer;
Ook Athene moet erkennen,
 Dat hij 't hoofd der Goden is;
Hij ontvlamt den kuischen boezem
 Van de roemrijke Artemis;
Zelfs aan Zeus ontzinkt de donder,
 Als de knaap slechts vriendlijk lacht,
En de woeste onstuimige Ares
 Buigt voor zijne ontembre magt.

Juicht nu knapen, juicht nu meisjes!

 Juicht en zingt en springt in 't rond!
Eros, die uw harten wondde,
 Eros is nu zelf gewond.

Bergen, dalen, bosschen, meeren,

 Alles huldigt zijn gebied;

Hij doet aller borst ontgloeijen,
Maar zijn borst ontgloeide niet.
Millioenen, millioenen
Heeft zijn pijltjen 't hart gewond,
Welks verheven - zoete smarten
Hij nog nimmer ondervond;
Millioenen, millioenen
Bukken voor zijn heerschappij,
Hij ziet Goden voor zich knielen,
Maar hij zelf bleef altijd vrij.

Juicht nu knapen, juicht nu meisjes!
Juicht en zingt en springt in 't rond!
Eros, die uw harten wondde,
Eros is nu zelf gewond.

Psyche was een Konings dochter,
Schoon als Amathusia,
Lieflijk als de Charitinnen,
Rein en kuisch als Delia.

Zij genoot Hygea's gunsten,
Zij was Hebe's troetelkind,
Van de Muzen, van de Horen,
Werd zij teederlijk bemind.
Zwierde zij door beemd en velden,
Dan had Flora pracht noch schoon,
En natuur had minder luister,
Spreidde zij heur' glans ten toon.
Alle wezens, die haar zagen,
Onderwierp zij aan heur magt,
Elk verzengde 't vuur der liefde,
Elk verteerde in ijdele klagt.
Nog had in haar' schoonen boezem
Liefde geene zucht gebaard,
En geen sterfelijke op aarde
Was ook hare liefde waard.

Juicht nu knapen, juicht nu meisjes,
Juicht en zingt en springt in 't rond!
Eros, die uw harten wondde,
Eros is nu zelf gewond.

Psyche is aan een bron gezeten,
Die met stiller golfjes vliet,
Nu zij aan het schoone meisje
't Helder vlak ten spiegel biedt.
Zie, daar zweeft met Goden luister
Aphrodite, jeugdig schoon!
Zie, ze zijgt op de aarde neder
Met haar' snelgewiekten zoon!
Rustig klopt nog Psyche's boezem,
Schoon zij de Edlen nadren ziet;
Hoe! kent zij dan boog en koker,
d' Onweêrstaanbren gordel niet?
Ziet zij dan de kroon niet schittren?
Niet het wapprend goudgewaad?
Ja! zij voelt iets, beeft... wil vlieden,
Ach! onnozle! 't is te laat.
Aphrodite, steeds meêdoogend,
Had aan Eros streng verboôn,
Om de lieve niet te schaden,
Want zij was zoo Godlijk schoon.

Doch de boog was reeds gespannen,
Ach! de vuurge God der min
Mikt op Psyche's schoonen boezem...
En het pijltjen vliegt er in.
Diep, helaas! zeer diep getroffen,
Ziet ze nu der Goden magt,
En gevoelt het wreedste lijden...
Bitter schreit zij... Eros lacht.
Cypris, op haar' zoon verbolgen,
En geroerd door 's meisjes smart,
Scheurt den pijl uit Psyche's boezem
En... drukt hem in Eros hart.
't Bloed der schoone Konings dochter
Mengt zich nu met Eros bloed,
En in 't hart van Psyche en Eros
Brandt een nooit gekende gloed.

Juicht nu knapen, juicht nu meisjes!
Juicht en zingt en springt in 't rond!
Eros, die uw harten wondde,
Eros is nu zelf gewond.

Hoor! nu juichen bron en stroomen,
't Iö klinkt thans overal,
Echo antwoordt: Iö! Iö!
Iö juichen weide en dal.
Zie, hoe bosch en velden groenen,
Bloem bij bloem den kelk ontsluit,
Horen, Gratiën en Nimfen
Zwieren om de jonge bruid.
Zie, de dartle Minnegoodjes
Vlechten het geliefde paar
Bloemfestoenen, geurge rozen
En een' krans van mirt in 't haar.
Eros voelt nu in zijn' boezem
Liefde's onbegrijpelijk zoet;
Morgen bluscht hij in uwe armen,
Psyche! zijn' onbluschbren gloed.

Juicht nu knapen, juicht nu meisjes!
Juicht en zingt en springt en zwiert!

Laat nu 't schatrend Iō hooren,
Daar de Liefde hoogtijd viert!

Morgen zal het hoogtijd wezen,
Als de jonge lente ontwaakt,
En in ieders vollen boezem
't Vuur der hoogste liefde blaakt.
Morgen zal het hoogtijd wezen,
Zie, hoe Eros smachtend wacht,
Zie de bruid van schaamte blozen,
Zie, hoe Aphrodite lacht.
Morgen zal het hoogtijd wezen!
Hymeneus! toef toch niet!
Kom reeds, als met rozen vingren
Eos bloem en plant begiet!
Breng uw' heilgen fakkel mede!
Licht en leid den God der min,
Leid de bruid van uwen broeder
Broederlijk ter bruidzale in!
De echtkoets ademt balsemgeuren,
Cypris heeft haar zacht bereid,

En een bed van rozenbladen
Voor het minnend paar gespreid.

Juicht nu knapen, juicht nu meisjes!
Juicht en zingt en springt en zwiert!
Laat nu 't schatrend Iō hooren,
Daar de Liefde hoogtijd viert!

Wie zou zich aan 't feest onttrekken?
Aphrodite, Godlijk schoon,
Noodigt allen, vriendlijk lagchend,
Op het hoogfeest van heur' zoon.
Alle Goden en Godinnen
Zijn genood door Cythereê,
Alle Charitinnen komen,
Alle Nimfen komen meê.

Juicht nu knapen, juicht nu meisjes!
Juicht en zingt en springt en zwiert!

Laat nu 't schatrend Iō hooren,
Daar de Liefde hoogtijd viert!

Lieve maagden, herderinnen!
Zijt voor Eros niet bevreesd!
Morgen is hij niet gewapend,
Morgen viert hij 't liefdefeest.
Morgen draagt hij boog noch koker,
Morgen heeft hij geen gebied,
Zelfs Selene en haar gespelen
Vrezen morgen Eros niet.

Juicht nu knapen, juicht nu meisjes!
Juicht en zingt en springt en zwiert!
Laat nu 't schatrend Iō hooren,
Daar de Liefde hoogtijd viert!

Wie, wie kan het feest beschrijven?
't Hoogfeest van den God der min!

Al wat leven heeft ontvangen,
Aarde en Hemel deelt er in.
Aarde en Hemel zullen zingen
Feestgezag op hoogen toon,
U ter eere, zoon van Cypris!
Jonge bruid, zoo Godlijk schoon!
Alle Goden en Godinnen
Dalen in hun feesttooi neêr,
U ter eere, aanvallige Eros!
Godlijk meisje! u ter eer.
Prachtig - schoon zal Flora wezen,
Eeuwge lente zweeft om haar,
Bloemenrijk zal zij verschijnen,
U ter eere, Godlijk paar!
Roos, Narcis en Hyacinthen
Wasemen hun geuren uit,
U ter eere, God der liefde!
U ter eere, schoone bruid!

Juicht nu knapen, juicht nu meisjes!
Juicht en zingt en springt en zwiert!

Laat nu 't schatrend Iō hooren,
Daar de Liefde hoogtijd viert!

Spoed u, Foibos! drijf uw rossen!
Rust niet lang, verkort den nacht!
Denk, dat Cypris zoon verlangend
Op de komst van Eos wacht!
Morgen zal het hoogtijd wezen,
Blusch op andren tijd uw' gloed!
Eros en de schoone Psyche
Smaken morgen 't minnezoet.
Wie, wie kan het feest beschrijven?
't Hoogfeest van den God der min!
Al wat leven heeft ontvangen,
Aarde en Hemel deelt er in.
Wie, wie kan het feest beschrijven?
Knapen! meisjes! komt en ziet!
Liefde viert het feest der liefde...
Schooner hoogtijd is er niet.

Juicht nu knapen, juicht nu meisjes!
Juicht en zingt en springt en zwiert!
Laat nu 't schatrend Iō hooren,
Daar de Liefde hoogtijd viert!

Tooit u knapen, tooit u meisjes!
Siert, bekranst uw jeugdig hoofd!
Spoedt u, ziet ge niet dat Foibos
Reeds zijn gloênden fakkel dooft?
Ja, hij vleit zich reeds ter ruste,
Maar hij zal, op Eros beê,
Spoedig op het feest verschijnen,
En de blonde Thetis meê.
En Seleen', die wacht en zorgen
Mindre lichten overlaat,
Schoeit zich reeds met zilvren brozen,
Tooit zich reeds in praalgewaad.
't Blonde haar, gesnoerd in vlechten,
Golft om hals en schouder heen,
't Kleed, uit lelien geweven,
Wappert langs haar blanke leên.

Eos wordt in gloeiend purper
En in schitterend goud getooid:
Alles gloeit van goud en purper,
Zulk een uchtend rees er nooit!

Tooit u knapen, tooit u meisjes!
Schoeit uw' voet, bekranst uw haar;
Heel natuur zal 't hoogfeest vieren
Van het schoon en Godlijk paar!
Morgen klinkt het: Iö Péan!
Morgen zingt ge en springt en zwiert,
Morgen juichen aarde en Hemel,
Als de Liefde hoogtijd viert.

**Het genot,
van den wijn.**

Wie dagelijks drinkt, en in den wijn
Zijn' hoogsten wellust vindt;
Wie niets, wat zalig - heilig is,
Maar slechts den wijn bemint;
Zijn kracht, zijn deugd, zijne eer vermoordt,
De stem van zijn geweten smooert
Door 't zwelgen van den wijn;
Wie eeuwig klinkt,
Wie eeuwig drinkt,
En... drinkende in den afgrond zinkt -
Moet wel verachtlijk zijn!

Maar hij, die in een' vriendenkring,
Waar gulle vriendschap woont,
Zich door een open - vrolijk hart
Der vriendschap waardig toont;
Als broederliefde in 't harte gloeit,
Vertrouwlijkheid de tong ontboeit,
Uit vriendschap neemt den wijn;
Uit vriendschap klinkt,
Uit vriendschap drinkt,
En... in den arm der vriendschap zinkt -
Die mag mijn broeder zijn!

Bilderdijk.

Neen! 'k wil niet meer de lier hanteren;
Zij hang' verlaten aan den wand!
Kan ooit een zangtoon mij vereeren,
Als Bilderdijk de snaren spant?
'k Zie hem op stoute en vlugge pennen
De zon in 't blinkend aanschijn rennen,
Zijn borst van Godlijk vuur ontgloeid:
Ik poog vergeefs hem na te streven,
't Ontbreekt me aan moed, aan kracht en leven,
't Is ijdelheid omhoog te zweven....
Ik voel me aan de aarde vastgeboeid.

Vergeefs, vergeefs, 't is ijdel pogen!
 De nachtlamp kwijnt bij 't zonnelicht;
 Het schemert, dwarrelt mij voor de oogen,
 De gloed verbijstert mijn gezigt.
 Wanneer in 't bloeiend lenteleven
 Ons reeds gevoel en moed begeven,
 En 't vuur in borst en adren flaauxt;
 Wanneer wij, kwijnend, reeds versmachten,
 Bij 't vol genot van jeugd en krachten...
 Helaas! wat staat ons dan te wachten,
 Als eens de herfst of winter graauwt!

o Ja! 't is dwaas naar roem te streven,
 Geboeid aan 't nietig aardsche slijk;
 't Is ijdelheid omhoog te zweven,
 Bij de arendsvlugt van Bilderdijk:
 Het schittrend licht, dat hij laat schijnen,
 Dat aller lichten glans doet kwijnen,
 Heeft Hemelgloed alom verspreid;
 Wie grijpt zoo stout als hij de snaren?
 Wie kan dien Meester evenaren?
 Neen! 't is genoeg hem na te staren...
 Te volgen - is vermetelheid.

'k Zou mij dan stout in 't renperk wagen,
 Daar 'k reeds bij d' eersten loop bezwijk?
 Er is geen roem meer weg te dragen,
 De roem is slechts voor Bilderdijk!
 Waartoe ook kransen te vergadren
 Van dorre, reeds verstorven bladren,
 Van jeugd en glans en schoon beroofd?
 Waartoe het strijdperk in te rukken?...
 Neen, dichters! werpt de lier aan stukken,
 Er zijn geen' lauwwren meer te plukken...
 Zij zijn op 's grooten dichters hoofd.

Doch wie zou hem geen lauwwren gunnen?
 - Den Pindarus van Nederland! -
 Ofschoon wij hem niet volgen kunnen,
 Onze eer is aan zijne eer verpand;
 Erkennen wij zijn hooge waarde!
 Hij is 't, die onzen roem voor de aarde
 Zoo grootsch, zoo luisterrijk voldong;
 Die, de eelste van Apollo's zonen,
 Elks oor wist tot zijn luit te troonen,
 En steeds met meesterlijke toonen
 Verrukkend - zielverbijstrend zong;

Die vaak met 't grimmig lot moest kampen;
Bij 't foltrend lijden van den tijd,
Aan 't vaderland, trots vloek en rampen,
Zijn gâloos kunstvermogen wijdt;
En schoon hij alles moest verliezen...
Niets kon zijn dichtaâr doen bevrozen,
Zij gloeide steeds van Godlijk vier;
Ja! neêrgedrukt door 't pak der jaren,
Beroofd van haardstede en altaren,
Een schuilplaats zoekend bij barbaren...
Steeds klonk zijn vaderlandsche lier.

Hoe heerlijk schoon weet hij te schildren
De liefde in al heur teederheid!
De driften, wen ze 't hart verwildren!
De deugd in al heur majesteit!
Hoe weet hij met de taal te toovren,
En toovrend harten te verovren,
Te smelten door den zachtsten gloed,
't Gevoel aan zijn gevoel te snoeren,
De ziel te schokken, te beroeren,
Den geest met zich omhoog te voeren...
Hoe is hij meester van 't gemoed!

Hoe steigert hij op trotsche vlerken,
Als hij den God des dags begroet!
De glans moog' 's adlers vlugt beperken,
Hem blindt - hem zengt geen zonnegloed;
Hij praalt met schitterende stralen,
Hij scheidt de gloeiendste idealen,
Hij grijpt het heldenspeeltuig aan,
En de aard ziet hem met stoute vingren
Om 't hoofd van fiere werelddwingren
De glorierijkste lauwren slingren,
Die zelfs geen Godheid zou versmaân.

Dat 't oog op echte Phebus zonen
Der oudheid vol verbazing staar',
Op u, Homer en Maron!
Op u, o Flaccus en Pindaar!
Doch zoo men later dichtren noeme,
Dat Duitschland dan op Klopstock roeme,
Itaalje dan met Tasso prijck',
Dan moog Brittanje op Milton brallen,
Dan zij Voltaire de eer der Gallen,
Triomf! de Feniks van hen allen
Is, Neêrland, *onze* Bilderdijk.

o Gij, die zoo geheel de zanger
 Voor beter, edler leefkring zijt;
 Van 't echt, oorspronkelijk dichtvuur zwanger,
 't Gejoel veracht van uwen tijd!
 'Een kroon van meer dan zonnestralen
 Moet om uw' achtbren schedel pralen,
 Gij zijt meer, dan uwe Eeuw vermag,
 Kunt lof en valschen blaam verachten,
 Den roem der laatste Nageslachten -
 Zie daar hetgeen Gij hebt te wachten, -
 Den zegen van den jongsten dag!'

Wie zou dan 't speeltuig nog hanteren?
 Het hang' bestoven aan den wand!
 Geen zangtoon kan mij meer vereeren,
 Als Bilderdijk de snaren spant.
 Doch wilde Apollo nog gehengen,
 Dat 'k éénen toon slechts voort mogt brengen,
 Den grootsten dichter niet onwaard,
 En mogt die toon aan hem behagen....
 Ik zoude er eeuwig roem op dragen,
 En moedig weêr naar lauwrén jagen,
 Mijn citer wierd op nieuw gesnaard.

Opwekking tot vreugd.

Quis scit, an adjiciant hodiernae crastina summas Tempora Di superi?
HORATIUS.

Mijn vrienden! stellen wij toch niet tot morgen uit
Het geen ons wordt vergund om heden te genieten!
Ligt zijn we morgen reeds een buit
Der golven, die in Lethe vlieten:

Wie heden 't heil niet smaakt, dat hem de wereld biedt,
Verdient het zeker morgen niet.
Vlugtig is voorbij gevaren
't Perk des tijds, dat eeuwen scheen,
Rustloos ijlen, vliegen jaren,
Maanden, dagen, uren heen;
Uren worden oogenblikken,
Denk ze... en zij zijn reeds voorbij,
Dat we ons naar die snelheid schikken,
Leven en genieten wij!

Komt, grijpen wij den tijd! hij wordt steeds voortgezweept;
't Is dwaas, 't is ijdelheid hem beuzlend na te staren!
Wij zijn toch eenmaal ingescheept,
En moeten nu wel medevaren:
Gelukkig hij, die staag bij voor- en tegenwind,
De vreugd geniet, waar hij ze vindt!
Laat de stormen woelen, waaijen,
Dat de zee onstuimig zij,
Laat het hulkje zwenken, zwaaijen,
Kantelen naar loef en lij,

Laat het rijzen, dalen, zweven,
Vruchtloos, dat men weêrstand biedt;
't Bootsvolk zal geen zeiltje reven,
En de stuurman ankert niet.

Op! vrienden! heden nog: 't is morgen ligt te laat;
En geven wij gerust den kommer aan de winden!
Wat wenschen wij? vergeefs! we zullen nergens baat
Voor onherstelbre kwalen vinden:
Hij, die de smarte kent en haar verdrijven kan,
Is zeker een verstandig man.
Laat het op de wereld spoken,
't Wrokke en twist' thans overal,
Moge 't bloed op 't slagveld rooken,
Klinke 't woeste krijgsgeschal;
Wij - wij doen het bloed niet vlieten,
En het rookt bij ons nog niet,
Dat wij heden dan genieten,
Eer men 't morgen ons verbiedt!

Hoe! zouden we onzen tijd, die luttel voorspoeds gaf,
In nare zuchten en met weê! en ach! verkniesen?

Neen! plukken wij het bloempjen af,
Laat ons geen blaadjen zelfs verliezen!

't Moog' dan op de wereld spoken,

Juichen wij bij liefde en wijn!

Doen wij Bacchus outers rooken,

Dat wij Venus priestren zijn!

Laat de beker schuimen - blinken

Van der muskadellen gloed!

Flaccus leere ons minnen - drinken!

Stroome 't edel druivenbloed!

**Blond
boven
bruin.**

Ruilt nooit uw zachte kleur, bekorelijke Blonden,
Voor harde verw of bruine kuif:
De lof der bleeke roos klinkt toch uit duizend monden,
En zoet is 't blinkend sap der muskadellendruif;
De zachte perzik is het sieraad van de hoven,
Zij wint het van de kers in geur;
De lommerrijke linde, in blonden tooi, praalt boven
Den hagedoren, bruin van kleur.
Natuur hult al, wat schoon, beminlijk wordt gevonden,
Steeds met een zachte en blonde huif. -
Ruilt nooit uw blanke kleur, bekorelijke Blonden,
Voor harde verw of bruine kuif.

**Bij den uitgang
van het jaar.**

Daar bromt de laatste slag! een jaar ligt weêr bedolven
In d' oceaen des tijds. Op de afgelegde baan
Werd menig levensboot verslonden door de golven,
Trof menig, hoe verzeild, in 't einde een wijkplaats aan.
Een *zekre* wijkplaats? neen! wij worstlen met gevaren,
En dobbren, tot de zee ook onze boot verslindt....
Gelukkig hij, die, hier verzwolgen door de baren,
Op 't meer der Eeuwigheid een veilge haven vindt!

**De winter
op het land.**

..... *Prodest et frigus amanti:*
Sunt quoque quae nobis commoda praestat hyems.
HUGO GROTIUS.

**De winter
op het land.**

De landelijke vreugd is menigmaal bezongen,
Haar lof is menigmaal op zachten toon voldongen,
Wat immer zangstof bood aan de edle dichtenrij,
Het land was steeds de bron der zoetste poëzij,

o Muze! wie het land, de stille landtooneelen,
Rijk in eenvoudig schoon, zoo zielverrukkend streelen,
Vergun me een vonkje van dat levenwekkend vuur,
Waarmeê gij hebt ontgloeid die dichtren der Natuur,

Theokritus, Virgiel en menig edlen zanger,
 Door 't echte schoon verrukt, van d' echten dichtgloed zwanger,
 Als Thomson, Saint Lambert, en (wien 'k met eerbied noem)
 Von Kleist, als dichter groot, als held Germanjes roem,
 En Eutins Maro, en mijn' Gleim, den vriend der braven,
 En Wellekens en Poot, den lievling der Bataven,
 En Neêrlands sieraad, die Delille's landtafreel
 De schoonste tinten leent door zijn begaafd penseel.

Gij grimlacht, schoone! zoudt geuw' dichter niet vertrouwen?
 Gij aarzelt? hoe! zoudt gij uw gunsten hem onthouën?
 Den invloed weigren, dien ge aan andren rijkelijk biedt,
 En die de ziel steeds was van 't albezielend lied?

't Is waar, ik zing u niet, o lieve en schoone dagen!
 Die van den lof der lent de bosschen doet gewagen,
 Als alles groent en groeit en bloeit en mint en tiert,
 Der Nimfen dartle rei door Flora's beemden zwiert;
 Noch u, o zomer! die, bekranst met groene blâren,
 Gedoscht in golvend goud van frissche korenaren,

Ten heilgen tempel wijdt het vrij en vreedzaam veld,
En dáár den Hemel 't feest der juichende aarde meldt;
En u, o milde herfst! van de andre jaargetijden
De zoetste voor mijn hart, zal ik geen loflied wijden;
'k Zing Ceres rijkdom niet en Phebus zachten gloed,
Noch hoe Selene's oog de druiven zwellen doet,
'k Zwig van uw kalme rust, zoo statig, zoo verheven -
Het grootsch voltooid tafreel van 't heerlijk groeiend leven.
Neen! voor den winter is mijn speeltuig thans gesnaard,
En... zangster! is hij niet uw' heilgen invloed waard?

Gij zwijgt. 'k Moet dan zijn' lof op zwakken toon verkonden:
Hij scheidt, hoe ook gevreesd, nog menig zaalge stonden;
Hij heeft, schoon grijsheid hem den achtbren schedel dekt,
Nog lachjes op 't gelaat, dat gulle blijdschap wekt,
En zijn onvriendlijke aard en ruwe noordsche zeden
Zijn niet geheel ontbloot van zoete aanminnigheden;
o Neen! de sterveling wordt menigmaal verblijd,
Die onder zijn gebied op 't land zijn dagen slijt.

o Gij, aan wie Fortuin haar gunsten heeft gegeven!
Die beurtlings op het land en in de stad moogt leven,
Die, 's winters in de stad en 's zomers op het land,
Daar koude en storm ontwijkt en hier de zorg verbant,
Het heil, dat gij geniet, aan weinigen beschoren,
Heeft iets aantrekkelijks, dat ieder moet bekoren,
Gij scheidt u, zoo ge wilt, een Hemel hier op aard -
Erkent uw heerlijk lot! ja, 't is benijdenswaard.

Maar ook de winter biedt een onvervalscht genoeg
Aan hem, die naar zijn' staat op 't land zich weet te voegen.
Al is het woud verdord en 't veld een schrale hei,
Al graast geen rund of schaap in klaverrijke wei,
Al word geen oor gestreeld door 't lied der boschkoralen,
En 't kunsteloos gezang, dat oprijst uit de dalen,
Al kronkelt geene beek met zoet gemurmelt voort,
Omarmd door 't mollig groen van haar' bebloemden boord,
Al scheidt, in wrevlen luim, de wintervorst behagen
In sneeuw en hageljagt en gure noordsche vlagen,
Al giert de woeste orkaan ook bulderend in 't rond
En rukt, in overmoed, de ceders uit den grond, -

De wijze schikt zich steeds en is altijd tevreden,
Hij kent de wereld en haar wisselvalligheden,
Hij weet, dat waar geluk den stervling nooit begeeft,
Die in zijn woning vrede, in 't harte zielrust heeft.
Hij zoekt het in zich selv', bij hen, die hem omringen
En nimmer buiten zich in schitterende kringen;
Ja, hij kan overal en steeds gelukkig zijn,
Zoo wel in 't stormgeloëi als bij den zonneschijn.

Nog meer. De winter schenkt het vreedzaam buitenleven
Een vreugde, die hij nooit den stedeling kan geven:
Wie hem naar eisch waardeert en waardiglijk geniet,
Verruilt zijn stille vreë voor steedlijke onrust niet.

De winter tiert en raast en buldert niet gestadig,
Hij is ook somtijds schoon, hij is altijd weldadig.

Of heeft hij dan geen schoon, dat de aandacht tot zich trekt,
Als glinsterende sneeuw de velden overdekt?

Als diamanten blaân van boom en heester stralen,
En paarden van kristal aan zilvren daken pralen,
Natuur zich voor een poos tot kunstnares verneert,
En 't schilderend penseel met lossen zwier hanteert,
In 's winters blonden tooi, en bloem en struik en loovren
Op 't helder glaspaneel bevallig weet te toovren?
Wanneer geen wolkjen drijft aan d' effen blaauwen trans,
En 't heer der starren blinkt met flonkerenden glans?
Als de adem van den wind geen meer en stroompjes wiegelt,
Maar zich de Hemel in 't verglaasde water spiegelt?
Als al wat vloeibaar is de stem des winters hoort,
Die d' oceaen gebiedt: 'sta stil en bruis niet voort!
Als 't landvolk zich verheugt en vaak, in bonte reijen,
De zorg vergetende, op het ijs gaat spelemeijen,
Daar 't ijsren wieken aan de rappe voeten bindt,
En over 't water zweeft met snelheid van den wind?
Als jonge knapen 't feest des grijzen winters vieren,
In kunstig evenwigt bevallig zwaaijen, zwieren,
En 't meisje, minder vlug, de hand eens jonglings drukt,
Die vaak, in spijt der kou, een gloeiend zoentje plukt?
Men zegt, dat dan de Liefde ook hier zijn rol komt spelen,
En menig zoete maagd zich 't hartjen laat ontstelen,

Waarvan nog onlangs een betooverend tafreel
Zoo keurig is gemaald door Tollens dichtpenseel.

Wie is zoo stug van aard, dat hij 't genot zou wraken
Van ijsvreugd, sledevaart en allerlei vermaken,
Die 't strenge jaargetij den nijvren landman biedt,
Wanneer hij met natuur de stille rust geniet?
o Neen! de menschevriend voelt zich het harte streelen
Bij 't schuldeloos genot der landlijke tooneelen.
Zelfs de arbeid is hier spel: de dorscher lacht en zingt,
Terwijl het rijpe graan uit zwangre halmen springt,
En 's avonds, als de veêl, de ruischpijp of schalmeijen
Het dorpje nooden tot den dans in blijde reijen,
Dan roemt men bovenal het winterjaargetij,
Dan wijkt de strengste koû voor zoete kozerij.
Men schaaft zich om den haard en doet den schoorsteen rooken,
Men lacht en schertst en stoeit, vertelt elkander sproken,
En menig avontuur en grappige aardigheên,
Die op den marktdag in de stad, niet lang geleên,
Ter kennis van een' knaap of meisje zijn gekomen,
Of die m' uit d' almanak of 't maandschrift heeft vernomen;

Men kweelt een nieuwe wijze en zingt een nieuw gezang,
Dan klinkt en drinkt men ook, dan valt de tijd niet lang;
Dan ziet men menigwerf de schoonste lenterozen,
Hoe 't buiten stormen moog', op zachte koontjes blozen;
Dan zwoegt der knapen borst, dan klopt der maagden hart,
Dan voelt de wang geen kou, de boezem geene smart;
Dan spreekt men, als men denkt, geen wensche blijft verholen,
Dan wordt er kus bij kus geschonken en gestolen,
Dan wordt er menigmaal voor een' gewenschten echt
De band gevlochten of wel de eerste knoop gelegd.
Zoo gaat dan de avond heen en zoo vervliegen de uren,
En 't landvolk voelt nog spijt, dat zij niet langer duren, -
Wat wonder, dat de jeugd, aan boert en spel verkleefd,
't Genoegen gaarne smaakt, dat haar de winter geeft?

Maar ook voor andren, die in dit vermaak niet deelen,
Kan op het vreedzaam land de winter vreugde teelen.

Wie schetst het zalig heil van d' edlen sterveling,
Die een' beschaafden geest en lust tot oefening,

Die smaak voor 't ware schoon en fraaije kundigheden,
Die eer en rein gevoel en onbesmette zeden,
Een zachte neiging voor de huisselijke vreugd,
Die eerbied voor zijn' God en liefde voor de deugd
Met een tevreden en opregt gemoed vereenigt?
Die, vol van broedermin, het leed zijns broeders lenigt?
Die helpt, zoo veel hij kan, die lijdt, waaneer hij moet,
Die dankbaar is in heil en stil in tegenspoed?
Hij leeft eenvoudig, op het vreedzaam land vergeten,
En stelt zijn hoogst geluk in een gerust geweten;
De winter woede en tier', gezeten bij den haard,
Ziet hij zijn' kleenen kring rondom zich heen geschaard,
Zijn hart is bij zijn' schat, zijn schat is zijn genoegten,
Geene ijde wenschen doen zijn' kalmen boezem zwoegen,
Geen hoop op hoogen stand heeft nog zijn' geest vervoerd,
Geen vrees voor lagen val heeft ooit zijn ziel ontroerd;
De liefde heeft aan hem een teedre gâ geschonken,
De gade een dierbaar kroost; aan 't leven vast geklonken
Met ketens der natuur en heilige huwlijksmin,
Drinkt hij het reinst genot met volle teugen in.
Verveling kent hij niet; er gaat geen uur verloren,
Daar dichtkunst en muziek hem beurtelings bekoren;

Nu zingt de lieve vrouw, met kunsteloozen zwier,
Een zoet harmonisch lied of tooverd op 't klavier,
Dan wordt zijn borst ontvonkt, als de echte meesterstukken
Van Vondel, Huygens, Hooft of Decker hem verrukken,
En dan weêr wordt zijn hart met zacht gevoel gestreeld,
Als Smits of Bellamij op zoete wijzen kweelt.

En mag hij nu en dan ook zelf het speeltuig dwingen,
Op Nederlandsche wijze een nedrig liedje zingen,
Dan vindt hij menig bloem, op zijnen weg gestrooid, -
Wat hem ontzinken moog', de kunst ontzinkt hem nooit.

Is hem dit lot gegund, die dit tafreel mogt malen,
Onthoud Apol! hem niet uw Goddelijke stralen!
Hij worde door de min met Hemelvreugd geleid!
Zijn kroost zij hem een bron van reine zaligheid!
En gij, Fortuna! steeds de schutsgodin der kunsten!
(Hij bedelt overvloed noch schitterende gunsten)
Maak gij slechts zijnen geest van slaafsche zorgen vrij!
Dan heeft hij 't buiten wel in ieder jaargetij.

Gelukkig sterveling, die, met zijn lot tevreden,
Den steilen berg des roems nog nimmer heeft betreden,
Zich met geen' ijdlen glans van aardsche grootheid vleit,
Maar kinderlijk vertrouwt op Gods Voorzienigheid!

Hoe dan de winter brul', hoe dan de buijen tieren,
Hoe dan de orkanen door 't ontroerde luchtruim gieren,
De koude 't bloed verstijve en 't Noorden grimmig woed',
De Alvader mint zijn kroost, de Alvader is steeds goed!
De hagel en de sneeuw, de regen en de winden,
De vloedden, die zoo vaak het werk der vlijt verslinden,
Bestoken menig land, verwoesten menig deel,
Maar heilzaam zijn zij steeds, weldadig voor 't geheel.

o Thomson! mogt ik uw gewijde lier bespelen,
Slechts voor één' oogenblik in uw verrukking deelen,
Den gloed gevoelen van dat alontgloeiend vuur,
't Welk u tot dichter schiep der heerlijke natuur!
'k Zou, vol aanbidding, aan den God der jaargetijden
Op uw' verheven' toon een' heilgen lofzang wijden.

De spinster.
(Naar Voss.)

'k Zat voor mijn deur en spon en zong;
Een jongling hoorde mijne zangen,
Hij was zoo schoon - hij loeg mij toe,
En rooder gloeiden zijne wangen,
Ik keek ter sluips eens op, en sprak geen enkeld woord,
Ik zat beschaamd en spon al voort.

Hij zei mij vriendlijk goeden dag,
Trad bij me en scheen bedeesd te wezen;
Ik werd zoo bang... de draad brak af,
En 't hart... zoo sloeg het nooit voor dezen;
Verlegen hechtte ik weêr den draad, zoo goed ik kon,
Ik zat beschaamd en spon en spon.

Liefkozend nam hij mijne hand,
En lei die zachtkens in de zijne,
Hij zag nog nooit een hand, zoo schoon,
Zoo blank, zoo poezel, als de mijne -
Dit zwoer hij... en hoe zeer die lof mijn harte won,
Ik zat beschaamd en spon en spon.

Hij leunde toen op mijnen stoel,
Terwijl hij 't fijne draadje roemde,
En met een' hartelijken zucht,
Vertrouwlijk mij *zijn meisje* noemde:
Hij zag mij teeder aan, en ik - ik sprak geen woord,
Ik zat beschaamd en spon al voort.

Zijn wang kwam nader bij mijn wang,
Daar 't helder oog nog teeder blikte...
Toevallig raakte hem mijn hoofd,
Dat onder 't spinnen zachtkens knikte,
Hij kuste mij, en ik - ik sprak geen enkel woord,
Ik zat beschaamd en spon nog voort.

Met ernst wees ik den jongling af;
Dit scheen hem stouter nog te maken,
Onstuimig vloog hij me om den hals,
En kuste rood, als vuur, mijn kaken...
o! Zegt mij, zusteren! zegt, of 't mogelijk wezen kon,
Dat ik in 't eind nog verder spon?

Aan mijne gade.

*Felices ter et amplius,
Quos irrupta tenet copula, nec malis
Divulsus querimoniis
Suprema citius solvet amor die.*
HORATIUS.

Aan mijne gade.***Bij de 9de verjaring van ons Huwelijk.***

Vrouw! er zijn nu negen jaren
Heengevaren,
Sints we voor het echtaltaar
Trouwe, heilge trouwe zwoeren,
Liefde's zegen wedervoeren,
En met onverbreekbre snoeren
Harten snoerden aan elkaar.

Ja! er zijn reeds negen jaren
Heengevaren,
Sints we elkaâr, in zuur en zoet,
Hartlijk minden, liefden, streelden,
Zaligheid en blijdschap teelden,
Voorspoed en genoegten deelden -
Deelden ramp en tegenspoed.

Wat is ons al wedervaren,
In die jaren?
Kom, herdenken we eens dien tijd!
Ligt, dat wij nog iets ontdekken,
Dat ons kan tot voordeel strekken,
En ons hart tot liefde wekken,
Ligt nog iets, dat ons verblijdt.

Hebben wij in 't huwlijksleven
Ons begeven,
In den duizeligen waan,
Dat ons niets, dan heil en zegen,
Niets dan voorspoed zou bejegen',
Dat wij steeds op effen wegen,
Steeds op bloemen zouden gaan?

Neen, geliefde zielsvriendinne!
Onze minne
Boogde alleen niet op geluk:
Plegtig, met de heiligste eeden
Hebben wij voor God beleden
Liefde en trouw in zaligheden,
Liefde en trouw in leed en druk.

Wij toch wisten, dat deze aarde
Beurtlings baarde
Vreugd en smart, genot en pijn,
Dat gestaâge wisselingen,
't Lot der ondermaansche dingen,
't Deel van broze stervelingen,
't Deel van ons ook zouden zijn.

En - wat is ons dan bejegend?
o! Gezegend,
Wel gezegend was ons lot!
Ja! ons leven hier beneden
Was een lagchend, bloeiend Eden,
Vriendschap, liefde en zaligheden...
Alles, alles schonk ons God.

'k Weet wel, wat ons harte grieve!
De geliefde,
't Liefste, dat de liefde ons gaf,
De eerstling onzer huwlijksloten,
't Roosjen, heerlijk voortgesproten,
Had zijn kelkjen naauw ontsloten,
Of 't viel van den stengel af.

En hij, die de wond weêr heelde,
Die ons streefde,
En een telg des Hemels scheen,
De eerste, de eenge, dierbre, schoone,
Nimmer te vergeten zone,
Uwe blijdschap, mijne kroone,
Dorde met het roosjen heen.

Dierbre vrouw! gij zijt bewogen!
Uit uwe oogen
Vloeit een heete liefdetraan:
'k Voel uw lijden, 'k lijd als vader,
Moeder! schreijen wij te gader!
De Eeuwige, onze Vriend en Rader,
Ziet ons leed met deernis aan.

Laat ons, laat ons treuren, schreijen,
En verbeiën
't Uur, dat wij hen wederzien:
Troosten we ons! de lieve panden,
Veilig in Gods Vaderhanden,
Zullen eenmaal, vrij van banden,
Heerlijk ons in de armen vliën.

En - wat is ons meer bejegend?
o! Gezegend,
Wel gezegend was ons lot!
Zouden wij slechts tranen schenken
Aan het geen ons hart kon krenken,
En het zaalge niet gedenken
Van den liefderijken God?

Ja! ook dan zijn wij bewogen;
Uit onze oogen
Vloeit een heete liefdetraan,
Maar geen traan van smart en lijden,
Neen! van innig zielsverblijden,
Dien wij de Almagt dankbaar wijden,
Die ons steeds heeft welgedaan.

Wat ook onze harten griede,
De eeuwge Liefde
Zag meêdoogend op ons neêr;
Schonk, om onze min te loonen,
Om zijn goedheid ons te toonen,
Ons een meisjen en twee zonen,
Drie geliefde panden weêr.

Ja! wat ons ook mogt bejegen',
't Meest was zegen;
Weinig kwaad, ontelbaar goed,
Veel geluk en luttel smarten
Waren 't deel van onze harten:
Liefde leerde ons rampen tarten,
Uit het zure schiep zij zoet.

Drukten mij al eens de plagen
Onzer dagen,
't Leed van 't vaderland ter neêr,
Dronk ik vaak dien bittren droessem...
'k Vond, geliefde, aan uwen boezem,
In den frisschen lentebloesem
Van mijn kroost 't genoeg weêr.

Slaan we op anderen onze oogen,
Diep bewogen,
Zien wij onzer broedren nood:
Harten, die zich zalig heeten
Door de heilige huwlijksketen,
Worden wreed van één gereten
Door den onverbiddren dood.

Vele lijden smart en pijnen,
Zuchten, kwijnen,
Worstlen met den tegenspoed;
Hoop en troost heeft hen begeven,
Zelfs de toekomst doet hen beven,
Daar wij nog gelukkig leven,
Leven in den overvloed.

Ja! groot zijn de zegeningen,
Die we ontvingen,
Naamloos zalig was ons lot;
Vreugde dauwde op onze treden,
't Huwlijk was voor ons een Eden...
Onverdiende zaligheden
Alles, alles schonk ons God.

Zoo geliefde! zijn die jaren
Heengevaren;
Zoo herdachten wij dien tijd;
Veel - veel mogten wij ontdekken,
Dat ons kon tot heil verstrekken,
Weinig, dat ons leed kon wekken,
Veel - veel, dat ons hart verblijdt.

Zoo wij *nog* voor 't outer stonden,
Niet verbonden,
En wij wisten, dierbre vrouw,
Dat *dit* lot ons waar beschoren...
Zeker! zeker! ja! wij zwoeren
Nog veel vuurger, dan te voren,
Aan elkander eeuwge trouw.

Heffen wij dan 't hart naar boven,
Om te loven
Met de reinste erkenenis,
Hem, die ons dat heil deed smaken,
Die ons doet van liefde blaken,
Eeuwig wil gelukkig maken,
Die de beste Vader is!

Laat ons verder op hem bouwen,
En vertrouwen:
't Geen hij doet is welgedaan!
Laat ons hem steeds de eere geven
Van al 't zalige in ons leven,
En dan moedig voorwaarts streven
Op de onzekre levensbaan!

Tot de dienaar van dien Vader
Ons te gader,
Of eerst d' een' dan d' ander wenkt,
En ons 't aardsch genot doet derven:
Leven wij steeds, om te sterven...
Om het leven te verwerven,
Dat God aan de braven schenkt!

**Schoonheid
en deugd.**

De schoonheid is een bloem, die in de lente prijkt;
Zij sterft door zomerhitte of gure najaars vlagen.
De deugd een winterplant, die voor geen' storm bezwijkt;
Zij zal in de Eeuwigheid nog rijpe vruchten dragen.

**Ter huwelijks vereeniging van Mr. Tammo Sijpkens
en
Mejufvrouw Clara Helena Wichers.**

o Neen! ik was de gunst niet waardig,
Die 'k van den God des Lichts ontvong,
Wanneer ik heden niet, volvaardig,
Voor 't jeugdig paar een feestlied zong;
Zoo 'k niet hartlijk mij verblijdde,
Niet, ontvonkt van heilig vuur,
Toonen aan de vriendschap wijdde,
In dit plegtig, heilig uur;
Zoo geene aandrift in mij woelde,
Zoo ik niet den gloed gevoelde,
Die in 't hart des Bruigoms blaakt,
Zoo ik in de reine weelde
Van de lieve Bruid niet deelde,
Zoo het heil mijn borst niet streeelde,
Dat hen beide zalig maakt.

Zou deze vreugd geen dichtvuur wekken?
Niet gloeijen in een kunstloos lied?
Waar ik mij ooit aan mogt onttrekken,
Aan pligten van de vriendschap niet:
Mij met zwakheid te verschoonen,
Was hier huichelende schijn,
't Echtfeest met geen lied te kroonen,
Dit zoude onvergeeflijk zijn.
't Hoogst gevoel moet mij bezielen:
'k Zie voor Hymens outer knielen
Mijn vertrouwdste en beste vriend;
't Hart, lang aan dit hart geklonken,
Heeft hij thans, van liefde dronken,
Aan eene edle maagd geschonken,
Die zijn edel hart verdient.

o Zoet herdenken van die stonden,
Geheiligd aan de reinste vreugd!
Wij waren, Sijkens! reeds verbonden
In de eerste schuldelooze jeugd,
Toen gezellige verkeering,
Smaak voor 't schoone en waarheidsmin,
Zucht tot vordering en leering,
Eén gevoel, één hart en zin
Ons zoo vaak vertrouwlijk streelden
En de zaligste uren teelden,
Tot in latren jonglingstijd
't Bloed met drift door de adren vloeide,
En iets Godlijks ons ontgloeide,
Vriendschap ons met koorden boeide,
Die geen magt aan stukken rijt.

Van dien tijd af was hij de mijne,
Mijn Tammo, in geluk en smart;
Van dien tijd af was ik de zijne:
Wij gaven alles - hart om hart;
Hem ben ik, naast d' Albehoeder,
't Zaligste op deze aard verpligt,
Ja! hij was mij meer dan broeder,
't Goede in mij heeft hij gesticht;
Welke zorg mij ook mogt prangen,
Welk een onbesuisd verlangen
Ook in mij wierd opgewekt,
Wat ook in mijn' boezem woelde,
Waar mijne eerzucht ook op doelde,
Wat ik wenschte, dacht, gevoelde...
Niets, niets bleef voor hem bedekt.

Zou dan zijn heil mij niet vervoeren?
Is dan zijn lot het mijne niet?
Zou 'k niet verrukt de snaren roeren,
Nu liefde aan hem haar gunsten biedt?
Nu de Minnegoodjes zwieren
Om 't bewierookt echtaltaar,
Nu gij weêr triomf moogt vieren,
Kleene Hartveroveraar!
Nu mijn vriend met heilige eeden
Trouwe liefde heeft beleden;
Nu een maagd, die hij bemint,
Boven mijnen lof verheven,
Hand en hart en ziel en leven...
Alles - alles heeft gegeven
Aan mijn' dierbren boezemvrind.

O Ja! ik wil met zuivre klanken
Den goeden, zegenrijken God,
Vol hartelijke liefde, danken,
Mijn Sijpkens! voor uw zalig lot;
'k Wil met u vereenigd knielen,
Want uw heil is ook het mijn:
't Echtverbond van edle zielen
Moet aan God behaaglijk zijn!
Wat wij van den Eeuwgen weten,
Die, in vlekloos licht gezeten,
Troont met glans en heerlijkheên...
Zullen we ons naar hem volmaken,
Zullen wij hem ooit genaken,
Dan moet liefde in 't harte blaken,
Liefde en wederliefde alleen.

Waar dus twee edle harten branden,
Door de allerreinste vlam ontgloeid,
Waar dus de heiligste der banden
Twee edle zielen zamenboeit;
Die elkander lieven, streelen,
Die elkander alles zijn,
Met elkander alles deelen,
Zaligheid en boezempijn;
Die steeds voor elkander blaken,
Die elkanderen volmaken,
Eén in neiging, doel en zin;
Die steeds voor elkander leven,
Die elkander alles geven...
Daar blinkt heilig en verheven
Gij, o heilge huwlijksmin!

Wat ooit de liefde zamenpare,
Schaars harten van zoo edlen aard:
Gewis! mijn Tammo is zijn Klare,
En Klare is mijnen Tammo waard.
Heil u, vriend! uw zielsvriendinne
Blaakt van d' eigen reinen gloed,
Gloeit van de eigen zuivre minne,
Die uw' boezem gloeijen doet!
Neen! haar hart, haar geest, haar zeden,
Zachtheid en aanminnigheden
Schetst mijn zwak penseel niet af:
Sijpkens! zie uw heilzon gloren!
't Heerlijkst lot is u beschoren...
Noem u 's Hemels uitverkoren,
Die u zulk een meisje gaf!

Zoo 'k op der Horen gunst mogt roemen,
De vriend der Charitinnen waar,
Ik smeekte om eenen krans van bloemen
En vlocht ze u, lieve Bruid, in 't haar:
Dan - waartoe een maagd te kroonen,
Zelv' zoo vol bevalligheên?
Zie de rozen op haar koonen...
Zulken heeft er Flora geen!
Rozen, die het oog verrukken,
Die de Bruigom wenschte te plukken,
Zijner trouwe min ten loon:
Zie, hij brandt reeds van verlangen,
Zie, hoe Klare's zachte wangen
Nog een' teedrer gloed ontvangen -
't Maagdlijk waas verhoogt haar schoon.

Waartoe dan vreemden toei gebedeld
Op 't huwlijksfeest van zulk een maagd?
't Natuurlijk schoon, dat haar veredelt,
Zie daar - het geen mijn' vriend behaagt!
Haar te lieven, haar te streelen,
En, verrukt van hart en zin,
Met haar in 't genot te deelen
Van de zoetste huwlijksmin;
In een nameloos genoegen
Met haar borst aan borst te zwoegen,
Als zij kust en koost en vleit;
Haar verliefd in d' arm te ontvangen,
Haar aan 't hijgend hart te prangen,
Spraakloos aan haar' mond te haagen...
Dit is aardsche zaligheid!

Heil u, Bruid! heil u, vriendinne!
Sijpkens blaakt van d' eigen gloed,
Gloeit van de eigen zuivre minne,
Die uw' boezem gloeijen doet!
Zal ik u zijn' aard ontvouwen?
Lieve! neen - ik kan het niet;
Maar het zal u nooit berouwen,
Dat gij hem uw harte biedt:
Wil men op verdiensten roemen...
Ik - ik durf mijn' Sijpkens noemen!
Geldt het goedheid, kunde, deugd,
Heilge trouw aan pligt en eeden,
Echte vaderlandsche zeden,
Braafheid en regtschapenheden...
'k Noem den vriend van mijne jeugd!

Zoo ooit een man, door deugd verheven,
Een vrouw gelukkig maken kan,
Dan, Klare! wacht u 't zaligst leven:
Want Sijpkens is een edel man;
Ja ik ken, ik ken zijn harte,
Van den vroegsten jonglingstijd,
't Was altoos, in heil en smarte,
Aan de reinste deugd gewijd;
Wat ook zijne vrienden griefde,
Hij was, vol van broederliefde,
Vriend in ramp en droefenis:
Broeders! die hem kennen leerdet!
Tuijt, hoe zeer gij hem waardeerdet,
Tuijt, hoe hoog gij hem vereerdet...
Tuijt, hoe edel Sijpkens is!

Spreekt, wordt zijn goedheid ooit volprezen?

Is hij niet aller oogelijjn?

Wie zulk een edel vriend kan wezen,

Moet ook een edel gade zijn!

Vader! moeder! zusters! magen!

Die uw Klaartjen teêr bemint,

Roem op hare deugd moogt dragen,

Wellust in heur onschuld vindt -

Bij haar' Sijpkens is zij veilig,

Hem zijn deugd en onschuld heilig,

Hij gevoelt wat hij ontving;

Hem moogt ge uwen schat vertrouwen,

Neen! het zal u nooit berouwen...

Eens zult gij verheugd aanschouwen

't Heil van uwe lieveling.

En gij, bekoorster! zijner waardig,
Vleit u mijn flauwe schilderij -
't Is billijk, dat uw hart hoovaardig
Op zulk een' edlen minnaar zij.
Vriend! heb ik uws levens leven
Niet met de echte verw gemaald,
o! Gij zult het mij vergeven,
Daar 't de kunst aan krachten faalt!
't Vrouwlijk schoon, dat u betoovert,
't Manlijk harte heeft veroverd,
Schetst de zwakke kunstnaar dit?
Kan hij liefde en trouw beseffen?
Zachtheid, deugd en onschuld treffen?
Neen! gij moogt u fier verheffen!
Daar gij ze in uw bruid bezit.

o Ja! zij zijn elkander waardig,
Zij zulk een' man - hij zulk een vrouw!
En beide zijn met regt hoovaardig
Op beider teedre liefde en trouw;
Ja - gewis! zij beide mogen
Op het zaligst heilgenot,
Op den besten zegen bogen,
Op de liefde van hun' God!
Zulk een echt en zulk een trouwe,
Zulk een man en zulk een vrouwe,
Beide van zoo edlen aard,
Zulk een liefde en zulke harten,
Die, vereend in vreugd en smarten,
Lot en toekomst moedig tarten,
Zijn des Hoogsten liefde waard!

Heft dan met mij het hart naar boven,
Die met mij 't edel paar bemint!
Laat ons des Eeuwgen goedheid loven,
Die zulke harten zamen bindt!
Vader! zie ons nederknielen!
- o! Het is een feest voor de aard,
Als de Hemel edle zielen
Door den band der liefde paart; -
Zie met welgevallen neder
Op een min, zoo rein en teeder,
En versmaad ons offer niet!
Laat deze echt voorspoedig groeijen!
Vruchtbaar zijn en welig bloeijen!
Steeds van zuivre liefde gloeijen!
Hoor - verhoor ons staamrend lied!

Het huisselijk geluk.

Wat ook de wereld heeft,
Wat ook de wereld geeft,
Wat vreugd de mensch geniet,
Wat lust hem de aarde biedt;
Wat rijkdom, roem en magt,
En schitterende pracht
Fortuna's hand verspreidt,
Hoe vriendlijk zij ook vleit,
Hoe lokkend zij ook wenkt
En rang en titels schenkt,
En grootheid, glans en eer,
En wat ook 't hart begeer';

Wat roemzucht streelend vindt,
Wat baatzucht graag verslindt,
Wat de eigenliefde voedt,
Den hoogmoed zwellen doet;
Wat heerszucht ook verdelgt,
Wat gouddorst ook verzwelgt;
Wat de eerezucht kittlen moog;
Wat blinkend zij voor 't oog,
Betoovrend voor 't gevoel;
Wat vlam in de adren woel',
Wat ook de zinnen streef'
En dartle togten teel',
En den verboden lust
Nu aanvuurt, dan weêr bluscht; -

Al wat de wereld heeft,
Al wat de wereld geeft...
't Haalt bij de vreugde niet
Die 't huislijk leven biedt.

De rijkdom, praal en magt,
De schitterende pracht,
Zijn nietig klatergoud,
Waar nooit de wijze op bouwt;
De titels, rang en eer -
Een waterbel... niets meer;
Wat ook Fortuna schenk',
Hoe vleijend zij ook wenk',
De gift uit hare hand
Is wellend oeverzand;
De lust, die 't harte streelt,
Een ijdel schaduwbeeld;
Het kriele zinlijk vuur
Een droom van korten duur;
De grootheid en de roem
Een teedre lentebloem,
Die de adem van den wind
Slechts aanraakt... en verslindt;
De glans van hoogen stand
Een zwakke zomerplant,
Die naauw een' morgen bloeit,
Door 't middagvuur verschroeid.

Maar huisselijk geluk
Schenkt heil, in vreugde en druk,
Een heil, dat eeuwig bloeit,
En in het harte groeit;
Dat in dien vruchtbren grond,
De beste sappen vond,
En voedingskracht verwerft;
Dat nimmer kwijnt of sterft,
Dat nooit den mensch begeeft,
Maar met het harte leeft.

Het is geen bloem der lent,
Die 't minste windje schendt;
Geen teedre zomerplant,
Voor 't zonvuur niet bestand;
Het is een sterke boom,
Die 't kabblen van den stroom,
Die 't knagen van den worm,
Die 't buldren van den storm,

Die sneeuw en hageljagt,
De zaamvereende kracht
Der grimmige natuur,
Den brand van 't bliksemvuur,
Het roosten van de zon
Met fierheid tarten kon.

Driewerf gelukkig hij,
Die zorg- en kommervrij,
Zich van geen kwaad bewust,
In zijne schaduw rust!

Gelukkig is de man,
Die volop smaken kan,
En ongestoord geniet
't Geen huislijk leven biedt!

Ja! huisselijk geluk
Schenkt heil in vreugd en druk,

Een heil, dat nooit vergaat,
Een heil, dat nooit verzaadt,
Een heil, dat eeuwig bloeit,
Dat in het harte groeit,
En nimmer walging baart,
Waarbij 't genot der aard,
En grootheid, rang en magt,
En aanzien, roem en pracht,
En al, wat schitterend schijnt,
Als nietig stof verdwijnt.

Ja! zalig is de man,
Die dit genieten kan;
Die liefdes vruchten plukt,
Wien liefde 't hart verrukt,
Wien liefde lieflijk streelt
En zaligheden teelt;
Wien liefde teeder koost,
Wien liefde vleit en troost,
Wien liefde smart en ramp
Verstuiven doet in damp;

Wien liefde vreugd en zoet
Verdubbeld smaken doet;
Wien liefde reine vreugd
En zuivre zielsgeneugt,
En hemelzaligheid,
En rust voor 't hart bereidt!

De Koning, hoe geëerd,
Die dit geluk ontbeert,
Is, meester van heel de aard,
Nog niet benijdenswaard;
De schaamle handwerksman,
Die 't zoet gevoelen kan,
Dat huislijk leven baart,
Is niet beklagenswaard.

Waar dit geluk niet woont,
Geen zalig Eden troont
Van reine liefde en trouw,
Is 't luisterrijkst gebouw

Van vorstelijke pracht
Een doodsch verblijf der nacht;
Waar trouwe en teederheid
Heur zachte glansen spreidt,
Haar' reinen wellust biedt,
Daar is het dak van riet,
Hoe nederig en klein,
Een tempel, kuisch en rein,
Geheiligd aan de deugd,
Aan schuldelooze vreugd,
Aan zuiver zielsgenot
En aan den dienst van God.

Gelukkig hij, gewis,
Wiens huis dees tempel is,
Waarin de liefde woont
En de ONGEZIENE troont,
Wiens invloed hem bezielt,
En voor wiens oog hij knielt!
Gelukkig hij, gewis,
Die in deez' tempel is

Een priester van de deugd;
Die offert aan de vreugd;
Die met een brave vrouw
't Geluk der huwelijkstrouw,
't Geluk der min geniet;
Wien 't kroost een' wellust biedt,
Zoo schuldeloos en rijk,
Als rein en Goddelijk!
Hij ziet zijn kindren aan...
En zegent zijn bestaan,
Verheft zich in zijn lot,
Als schepper onder God,
Die wezens 't aanzijn geeft,
En in die wezens leeft;
Hij ziet zijn weêrhelft aan,
En juicht in zijn bestaan;
De liefde, die het kind
Aan 't moederhart verbindt,
Het kind, dat man en vrouw
Vereent door huwelijkstrouw,
Zijn koorden der natuur
Van onvergangbren duur,

Waar afgunst, haat of nijd
Geen vezel van verslijt,
De tijd, die 't al belaagt,
Zijn tanden stomp aan knaagt.

Ja, huisselijk geluk
Schenkt heil in vreugde en druk.
Hij, die in grootheid leeft,
In bonte cirkels zweeft,
Zich in de weelde baadt,
In dans en spel verzaadt,
En, moede van 't gedruisch,
Dan in zijn eigen huis
Geen stille - zoete vreê,
Geen kalme legersteê,
Geen rust voor zijn gemoed,
Geen' zachten liefdegloed,
Geen kroost, dat hem bemint,
Geen teedre gade vindt,...
Hij kan, hoe groot hij schijn',
Nooit regt gelukkig zijn.

Maar hij, die 't heil geniet,
Dat huislijk leven biedt,
Heeft, wat hem 't lot ook schenk',
Waarheen hem 't lot ook wenk',
Waar 't zijne woonplaats vest,
Alomme - in elk gewest,
Een kalm - gerust gemoed,
Een onwaardeerbaar goed.

De leden van 't gezin,
Veredeld door de min,
Bezield door één gevoel,
Vereend door 't zelfde doel,
Berusten in hun lot
En in den wil van God;
Zij zeggen zijn bestel
En vinden 't altijd wel.
Wat hun 't geweld ontruk',
En hoe men hen verdruk',

Hoe ook de boosheid woedt,
De tijd hen lijden doet;
Schoon 't lot hen henen zendt
Naar 's aardrijks uiterste end,
Zij nemen, wel tevreê,
Hun harten met zich meê;
Zij vinden overal
Genoegens zonder tal,
Een heil, dat eeuwig bloeit,
En in hun harten groeit;
Zij kunnen in den druk,
In 't grievendst ongeluk,
Hoe wreed hun lot ook schijn',
In zich gelukkig zijn.

Neen! wat de wereld heeft,
En wat de wereld geeft,
't Haalt bij de vreugde niet,
Die 't huislijk leven biedt.

De daglooner en zijne vrouw.

DE DAGLOONER.

De lange dag ging weêr voorbij
In kommer en verdriet;
Ik werk en zwoeg, zoo veel ik kan,
Maar blijf steeds een behoeftig man:
Mijn vlijt - ach! baat mij niet.

DE VROUW.

Wij zijn gezond; gij mint uw vrouw,
En zij bemint u weêr;
Wij voelden nog geen' bangen nood,
God schenkt ons nog ons daaglijksch brood -
Mijn vriend! wat wenscht gij meer?

DE DAGLOONER.

Ik wenschte een weinig overvloeds
Voor u, mijn dierbre vrouw!
Ik wenschte, dat mijn vlijt iets won,
Waarmede ik u beloonen kon
Uw gadelooze trouw.

DE VROUW.

Geen overvloed beloont de trouw,
Geen goud - geen koningskroon;
Mijn hart, dat u zoo teêr bemint,
En in uw hart ook liefde vindt,
Wenscht liefde alleen tot loon.

DE DAGLOONER.

Maar ach! dat gij in nooddruft leeft,
Dit drukt mijn' geest ter neêr;
Dat gij, zoo edel, braaf en goed,
Zelv' slaven, zweeten, zwoegen moet,
Kwelt mij nog eindloos meer.

DE VROUW.

Ik werk met lust: God kent mijn hart!
Gelukkig aan uw zij',
Deel ik met u in zuur en zoet:
Uw liefde is meer dan overvloed;
Uw hart behoort aan mij.

DE DAGLOONER.

Maar wie, als eens de dood mij wenkt,
Helpt u dan in den nood?
Als 't kind, dat ge onder 't harte draagt,
Eens, schreijend, brood van moeder vraagt,
Wie geeft het kind dan brood?

DE VROUW.

God, die voor 't muschje en 't wormpje zorgt,
Helpt ook den mensch in nood!
Hij zij mijn troost, als ik u mis!
Hij, die der weezen vader is,
Geeft ook den weezen brood!

DE DAGLOONER.

o Dierbaar wijf! hoe groot zijt gij!
Uw liefde is reine gloed:
Ja! ik ben trotsch op zulk een vrouw!
En, zalig door haar liefde en trouw,
Werk ik met nieuwen moed.

**Bijschrift
voor Bilderdijk.**

Gij vraagt een bijschrift voor het Beeld van Neêrlands wonder;
't Moet kort van woorden zijn, maar in gedachten rijk:
Wat eischt ge? zie het Beeld, het bijschrift staat er onder,
Dat alles in zich sluit... 't is 't woord van BILDERDIJK.

Avond-lied.**(Gedeeltelijk naar het Hoogduitsch.****Wijze: *Wilkommen, o seliger Abend!*)**

Wees welkom, o vriendelijke avond,
Die 't reinste genoegens ons biedt!
Gij zijt zoo verkwikkend, zoo zalig
Voor 't hart, dat u dankbaar geniet.

Ja welkom, o vriend van den moeden!
Gij zijt zoo verfrisschend, zoo zoet;
Gij zijt zoo verkoelend, zoo lavend:
Wees welkom, wees hartlijk gegroet!

Wanneer wij, vertrouwlijk gezeten,
Daar boven de prachtige baan
Der flonkrende starren aanschouwen,
En 't licht van de vriendlijke maan;

Als de adem van bloemen en planten
De lieflijkste geuren ons biedt,
De bron en het beekje ons verkoelen,
En niemand ons hoort of bespiedt;

Als alles, zoo plegtig, zoo statig,
Welsprekende stilte verspreidt,
En 't harte tot dankbare liefde,
Tot heiligen eerbied bereidt;

Als alles, - als hemel en aarde
Ons 't beeld des Algoeden vertoont,
Die boven de maan en de starren
In luister en heerlijkheid troont: -

Dan kunnen wij 't onheil vergeten,
De zorg en het leed van den tijd;
Dan is het gevoel onzer harten
Der zuiverste liefde gewijd,

Dan gaat in den kring onzer vrienden
De beker vertrouwelijk rond;
Dan drukken wij handen in handen,
Vernieuwen het heilig verbond.

Dan kloppen de harten aan harten,
Zoo menschlijk, zoo edel, zoo teêr;
Dan kunnen wij alles vergeven,
En hebben geen vijanden meer.

Ja, als gij zoo plechtig, zoo statig,
Welsprekende stilte verspreidt,
Dan zijt gij verkwiklijk, o avond!
En 't hart is tot danken bereid.

Dan voelen wij allen eenstemmig,
En zingen volvrolijk het lied:
‘Wees welkom, o vriendelijke avond,
Die 't reinste genoegens ons biedt!’

Dan juichen wij dankbaar, en vieren,
In 't plegtig, vertrouwelijk uur,
Een feest van de hoogste verrukking,
Ter eere der schoone natuur.

Dan juichen de liefde en de vriendschap,
En vieren den schoonsten triomf;
Dan kloppen de harten aan harten,
En Echo roept zachtkens: triomf!

Ja welkom, o avond vol liefde!
Gij zijt den vermoeiden zoo zoet,
Gij zijt zoo verkwikkend, zoo lavend:
Wees welkom, wees hartlijk gegroet!

Vriendschaps feest.

Edle vriendschap, nooit volzongen,
Gij verheft thans onzen geest!
Van uw' zaalgen gloed doordrongen,
Vieren wij dit broederfeest.
Vriendschap, reine broederliefde,
Gij, gij heiligt ons verbond;
Al wat ooit den boezem griefde,
Zij vergeten in deez' stond!

Laten wij eerbiedig nadren:
't Outer brandt van heilig vuur,
Heilig vuur brande in onze adren!
Heilig, heilig zij dit uur!

Ja! er brandt iets in onze adren,
Dat steeds hooger - hooger streeft,
Dat ons de Engelen doet nadren,
En ons hart iets Godlijks geeft.

't Is de vriendschap, feestgenooten,
Die ons aller borst bezielt:
Naauger nog den kring gesloten,
Broeders! knie aan knie gekniel!
't Is de gloed, die 't al doet zwichten,
't Is de heilige liefdevlam,
Die uit 't heilig Licht der Lichten,
Broeders! haren oorsprong nam.

Niets ontheilige dezen tempel,
Niets verwekk' hier storenis!

Hij bezoedelt zijnen drempel,
Die niet rein, niet heilig is.
Niets, niets moet ons thans bevleken!
Zuiver, zuiver nadren wij,
Schaamrood zal de wang bedekken,
Zoo het hart niet zuiver zij.

Wat den stervling ooit mag boeijen...
Alles zwicht voor de edle vlam,
Broeders! die ons hart doet gloeijen,
Die uit God haar' oorsprong nam.

Eros moog triomfen vieren;
Drift, ontstoken door natuur,
Woele en bruis' door bloed en spieren,
Brand' met onuitbluschbaar vuur;
Reiner is de broederliefde,
Die ons nooit tot dier verneêrt,
Nooit met wellust - angels griede,
Nooit door eigen vlam verteert.

Drift, die man en vrouw doet hijgen,
Is slechts zinlijk aardsch genot:
Liefde blinkt, als driften zwijgen,
't Heerlijkst voor den troon van God.

Zie, daar drijft aan 's hemels transen
De altijd reine en zuivre maan;
Zie de starren blinkend glanzen,
Vlekkeloos ten reije gaan:
Liefde mag nog zuivrer schijnen,
Zij - zij is de reinheid zelv',
't Blinkend licht moet voor haar kwijnen
Van de maan en 't stargewelf.
Nevlen doen haar' glans niet zwichten,
Vleklooze onschuld is haar beeld,
Zij is 't, die de hemellichten
Glans en reinheid mededeelt.

Broeders, laat ons zuiver wezen!
Zweren wij hier voor 't altaar,

Voor het oog des nooit Volprezen',
Reine vriendschap aan elkaar!
Voor het oog des nooit Volprezen'
Zweren wij den duren eed,
Dat wij broeders zullen wezen...
Wee hem, die dien eed vergeet!

Huwlijksmin maak' harten dronken,
Heilig zij de band van 't bloed;
Edler kunt gij ons ontvonken,
Broederliefde door uw' gloed, -
Gloed, die allen gloed doet tanen,
Die zijn' luister heerlijk toont
Boven zonne- en starrebanen,
Waar de hoogste Liefde troont.
Daar gevoelen Englenkoren,
Cherubijnen ook den gloed,
Broeders! die ons hart doet gloren,
Broeders! die ons gloeijen doet.

Zie, de zon schiet gouden stralen,
Gloeijende aan d' azuren trans;
Zie Orion fonklend pralen,
Sirius in zonneglans;
Liefde schiet nog vuurger stralen,
Dooft den gloed aan 't blaauw azuur,
Mag met edler luister pralen,
En is meer dan zonnevuur;
Nimmer, nimmer uit te blusschen,
Schenkt zij aan de zon haar' gloed;
Zij is 't, die de Siriussen,
Die de Orions pralen doet.

Broeders, laat ons heilig wezen!
Zweren wij hier voor 't altaar,
Voor het oog des nooit Volprezen',
Heilge vriendschap aan elkaar!
Voor het oog des nooit Volprezen'
Zweren wij den duren eed,
Dat wij broeders zullen wezen...
Wee hem, die dien eed vergeet!

Ja! laat ons eerbiedig nadren!
't Outer brandt van heilig vuur,
Heilig vuur brande in onze adren!
Heilig, heilig zij dit uur!
Broeders, laat ons nederknielen,
Hand in hand en knie aan knie!
En 't gevoel van onze zielen
Zij de reinste harmonie!
Harmonie moet in ons wonen,
't Speeltuig ruische harmonij,
Heldre, zuivre hemeltoonon,
Harmonij en melodij!

Geesten, die daar boven troonen,
Zingen, broederliefde! uw' lof;
Zij vermengen hunne toonen
Met die van den zoon van stof.
Heilig! heilig! heilig! zingen
Serafs voor des Heilgen troon;

Heilig! staamren stervelingen...
En de Heilge hoort dien toon.
Broeders, laat ons staamrend zingen!
De eeuwge Liefde hoort ons lied...
Staaamren mogen stervelingen,
God versmaadt hun liefde niet.

Liefde! liefde! vlam van boven!
Reine vonk van reinen gloed!
Nimmer, nimmer uit te dooven,
Flonker steeds in ons gemoed!
Louter ons en maak ons heilig,
Meer uw' zaalgen invloed waard'!
Dan zijn wij voor 't onregt veilig,
Voor 't gejoel der vloekende aard;
Hoe de noodlots stormen woeden,
Hoe de smart de ziel vermast,
En van weedom vaak doet bloeden,
Wij, wij staan onwrikbaar vast.
Tweedragt moge de aard beroeren,
Liefde, die ons hart ontgloeit,

Zal den band steeds sterker snoeren,
Die ons aan elkander boeit.
Heilige ons, wil ons volmaken
Reine, zuivre broedermin!
Laat ons steeds van liefde blaken,
Schenk ons één gevoel en zin!
Schenk ons zachte en edle harten,
Steeds tot hulp en troost bereid,
Bloedend bij der broedren smarten,
Zalig bij hun zaligheid;
Stille deugd, verborgen waarde,
Nimmer roem, die schatrend klinkt,
Nimmer ijdlen glans der aarde,
Die 't gemeen in de oogen blinkt!
Dan, dan voelen we in onze adren
Iets, dat hooger - hooger streeft,
Dat ons de Engelen doet nadren
En ons hart iets Godlijks geeft.
Dan zal ons geen smaad bejeegnen,
Liefde voert in ons 't gebied...
Liefde weet alleen te zegnen,
Haten - vloeken kan zij niet.

Hen, die 't duurste aan ons ontrukken,
De bewerkers onzer smart,
Zullen wij vergevend drukken
Aan ons gloeiend broederhart.

Broeders! broeders! laat ons pogen!
o! Voltooiing volgt gewis!
Houden wij steeds *Hem* voor oogen,
Die zelf liefde en reinheid is!
Sluiten wij den kring nog naauwer!
't Vuur, dat brandt in ons gemoed,
Worde door den tijd niet flauwer...
Neme toe in edlen gloed!
Moge in zuivrer flikkring blaken,
Die haar' glans alom verspreidt!
Moge ons reiner - beter maken,
Loutere ons tot heiligheid!
Laat ons vaster, vaster knopen
d' Edlen band, die ons verbindt,
Dien geen menschenmagt kan sloopen,
Dien de dood zelfs niet verslindt!

Ja, wij mogen vast vertrouwen,
Dat het geen de tijd vernielt
De eeuwigheid weêr op zal bouwen,
Beter - heerlijker bezielt;
Dat we eens storeloos genieten
Zaligheden zonder tal, -
Dat al 't zaalge uit liefde vlieten,
En tot liefde vloeijen zal.

Laat ons dan het outer nadren!
Zie, het brandt van heilig vuur...
Heilig vuur brandt in onze adren,
Heilig heilig is dit uur.
Laat de wierook plechtig branden!
Plengen wij den offerwijn!
Broeders! ja! onze offeranden
Zullen God behaaglijk zijn.
Voor het oog des Albehoeders
Zweren wij den duren eed:
'Eeuwig - eeuwig zijn wij broeders!'
Wee hem, die dien eed vergeet!

Dat wij dan eerbiedig knielen!
Broederliefde zij ons doel...
En 't gevoel van onze zielen
Zij een Goddelijk gevoel!

Aan mijn vaderland.

Ontvang, mijn vaderland! dees nederige bloemen,
Voor u door mij vergaârd met onbedreven hand;
Al durf ik mij niet stout op geur en schoon beroemen,
Zij groeiden toch in Nederland.

Gij zult aan eigen vrucht gewis de voorkeur geven,
En zien op 's dichters hart, dat u dit tuiltjen biedt...
Een ander moge hem in kunst te boven streven,
In liefde voor zijn Neêrland niet.

Die liefde zij zijn roem! Wie lauwwren wil behalen,
Bestijg met vastren tred de steile gloriebaan!
Wie op den hoogsten top van Pindus wenscht te pralen,
Heff' hooger - stouter toonen aan!

Waar Feniksdichtren zijn, - waar Feithen, Bilderdijken
Zich bakren in den gloed van Phebus majesteit,
Waar Helmers, Kinker, Loots, van Hall en Tollens prijken,
Is 't mededingen ijdelheid.

Voor mij, 't is mij genoeg, zoo ik een hart mogt roeren,
Dat, even als mijn hart, voor liefde en vriendschap brandt,
Zich door geen' vreemden tooi, hoe blinkend, laat vervoeren,
Maar de eer bedoelt van 't vaderland.

Geen zedeloos tafreel heeft mijnen zang ontluisterd,
Mijn toon is niet besmet door wulpsch en dartel vier,
Geen vleitaal, die den roem van Flaccus zelfs verduistert,
Bezoedelde ooit mijn vrije lier.

Wie ook door logenzang de heilge dichtkunst honen,
De waarheid gloeit in mij, mijn citer ruischt voor haar:
Zoo edler nageslacht moest blozen om mijn toonen...
Wee mij dan, dat ik dichter waar!

Ik zocht geen' Aristarch een lofspraak af te bedlen,
Noch vleide ik onbeschaamd om der Mecenen gunst,
Het Nederlandsche hart te roeren, te veredlen,
Dit was het doel van mijne kunst.

Heb ik dit doel bereikt? Gij moogt hier 't vonnis strijken,
Mijn vaderland! waar steeds de Dichtkunst heerlijk blonk;
Moet ik in kracht en zwier voor trotscher Barden wijken...
Beslis, of 't speeltuig Neêrlandsch klonk!